

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniški prostori: 2657 S. Lawrence av.
Office of publication: 2657 So. Lawrence ave.
Telephone: Lawrence 4635.

LETO—YEAR XII. Cena lista je \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., sreda, 9. aprila (April 9) 1919. Subscription \$4.00 Yearly. ŠTEV.—NUMBER 84.
Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

NAPAD NA NOVE ZAKONE V SEVERNI DAKOTI.

NAZADNJAKI SE POSLUŽIJO REFERENDUMA, OROŽJA RADIKALCEV.

Zanađajo se bolj na zvezno sodišče.

Bismarck, N. D. — Nasprotniki socialnih zakonov v Severni Dakoti stikajo glave skupaj, da zrušijo postave, ki so bile sprejete v interesu ljudstva. Proti novim postavam se lahko poslužijo še dve sredstvi: Zveznih sodišč in referendumov.

Governer Frazier pravi, da skliče legislaturo k izrednemu zasedanju, da tako takoj ugodi peticiji za referendum.

Žitni interesi se dobro zavedajo, da he bodo z referendumom nič opravili, ker ljudstvo je potrdilo nove postave, zato se pripravljajo, da zadevo spravijo pred najvišje sodišče.

Posestniki žitnic na severozapadu prejemajo pisma iz Minneapolisa, kjer je glavni stan privatnih žitnih interesov, da prispevajo v sklad, ki bo služil za boj proti socialnim zakonom.

Pravniki izjavljajo, da zvezna sodišča ne bodo nastopila proti postavam, ki jih ljudstvo v državi zahteva. Žitni interesi imajo edino malo izgleda, da sodišče odloči njim v prilog glede železnih vozniških cen, ker so železnice pod vladno upravo. Najvišje sodišče je priznalo železniški yozniški zakon v Minnesoti in po tem zakonu je posneta tudi postava v Severni Dakoti, radi tega je malo upanja, da zmagojo nasprotniki postav, ki koristijo ljudstvu.

Propagando proti tem zakonom vodi "Neodvisno društvo volilcev", ki ga financirajo največji nasprotniki farmerjev. Društvo se trudi, da se predlože na splošno glasovanje vse postav, ki jih je izdelala "Nestransarska farmerska liga". Farmerji se veselo splošnega glasovanja, ker so prepričani, da bodo žitni in bankirski interesi doživeli hud poraz.

SNEG NA ZAPADU.

Lincoln, Neb. — Brzjavke iz Chadrona, Seneca in Alliance poročajo, da je severozapadna Nebraska pokrita s snegom, ki je debel od dveh palcev do enega čevlja. Sneg je poškodoval brzjavne naprave, tako da leže žice na mnogih krajih na tleh.

Deadwood, S. D. — Prek tukajšnje pokrajine je divjal močan snežni vihar. Sneg je zapadel 2 čevlja in pol na debelo in je ustavil promet.

Denver, Colo. — Vlaki s severa in vzhoda imajo po deset ur zamude radi silnega snežnega viharja. V Wigginsu, Colo., je padlo tri čevlje snega. Vlaki v zapadnem Kansasu imajo zamudo, ker so zaseke zamedene s snegom.

POLICIJA JE NAPADLA ŠTRAJKARJE.

Lawrence, Mass. — Stavka tekstilnih delavcev traja že deseti teden. Štrajkarji so se priredili mirno demonstracijo pred tovarnami. Vse je šlo gladko, dokler ni policija napadla štrajkarje s kobilicami. Štrajkarji so se temu nepričakovnemu napadu postavili v bran, toda naenkrat so prihrumele policijske rezerve in policija se pričela streljati na štrajkajoče delavce, med katerimi je bilo tudi precej žen. Aretiranih je bilo 23 štrajkarjev.

BIVŠI KAZNENEC JE ZAGOVORNIK KONSTABLERSE POSTAVE.

NARAVNA ZVEZA VELIKEGA BIZNISA IN RAZBIJAČEV ŠTRAJKOV.

Nasprotniki delavske strokovne organizacije podpirajo predlogo.

Chicago, Ill. — Po informacijah "Illinoiske delavske federacije" načeluje parlamentarnim zakulisnikom in vežarjem, ki zagovarjajo in priporočajo konstablersko predlogo, bivši kaznence in vodja razbijačev stavk.

Prisegel je po krivem, da je dobil policijsko službo, da ni bil še nikdar predkaznovan. Ta bivši kaznence je bil skozi pet let ravmatelj departmeta za razbijanje štrajkov pri neki družbi, ki oddaja automobile v najem. On sečlaj izdaja list, v katerem dosledno zagovarja konstablersko predlogo, in trdi, da ga pri tem vodiljo človekoljubni nameni. Dalje pripoveduje, da plačuje vse strške za list iz svojega žepa, dasiravno njegova plača ne krije teh stroškov.

Senator Dunlap, oče te predloge, je doživel na konvenciji urednikov iz Illinoisa moralniho zazušnice, ko so hoteli s premeteno potezo vtihotapiti rezolucijo, ki se izreka za predlogo. Mr. Gillespie, ki je predsedoval konvenciji, je rekel Dunlapu, da naj med urednike razdeli kopije predloge, da jih bodo uredniki lahko čitali in razpravljali o predlogi. Če je treba, bodo uredniki razpravljali o predlogi tudi v svojih listih. To pa Dunlap ni bilo všeč in razdelil si so med urednike pamflet, ki ga je napisal senator Dunlap. Besedilo v njem je bilo tako sestavljeno, da je vsakdo kršilec zakonov, ki ne podpira predloge. Inel je nekega prijatelja, ki je stavil predlog, da se konvencija izreče za predlogo. Predlog je bil vržen z dnevnega reda. Ko so uredniki izvedeli, da so jih hoteli ujeti s premeteno potezo, so bili silno razburjeni. Prišli so do zaključka, da taka predloga ne more biti dobra, ki jo hočejo vtihotapiti na umazan način.

"Delavska federacija" pravi v svojem poročilu, da je bila konstablerska predloga predložena in sprejeta v vsaki industrijalni državi, v kateri je bila delavska strokovna organizacija šibka. Če so bili korporacijski interesi močni, je bila taka predloga zanesljivo sprejeta. Tako se je na pr. zgodilo v Michiganu.

Predloga daje governerju moč, da v vsaki občini lahko vporabi državne konstablerske, če se zdi njemu potrebno, čeprav občina proti odpošljanju konstablerskih čet protestira. V državi Michigan daje ta postava governerju in po veljniku te čete moč vojaškega absolutizma.

Ljudje, ki jasno vidijo, ne dvomijo, da so jeklarski trust, oljni interesi, bakreni trust in drugi privatni podjetniki delali z vsemi močmi na to, da je bila konstablerska predloga v Michiganu sprejeta in da ravno ti interesi priporočajo tako predlogo v Illinoisu.

Seveda v Illinoisu je delavska strokovna organizacija močna, radi tega ne prihajajo tako odprto na dan s svojim namenom kot v West Virginiji in Michiganu.

"Delavska federacija" pravi, da vzakonjenje takih postav nima drugega namena, kot tlačiti delavce in jih ovirati v njih napredku, da ne morejo svojih sporov reševati mirno. Končno apelira keuati mirno. Končno apelira "Delavska federacija" na delavce, češ, da je skrajni čas, da spoonejo nevarnost, ki visi nad njihovimi.

ŠTEVILO BREZPOSELNIH DELAVCEV JE VELIKO.

PODJETNIKI IZRABLJAJO TO UGODNOST ZASE.

Delavci si lahko zboljšajo svoj položaj, če so organizirani.

Chicago, Ill. — Slišali so se glasovi, da so se privatni podjetniki dogovorili, da na umeten način ustvarijo brezposelnost, da tako nastanejo razmere v industriji, da bo več delavcev kot dela in jim bo lahko znižati delavske mezde.

Neki delavski list, izhajajoč v angleščini, je prejel okrožnico, ki so jo izdali tovarnarji, ki izdelujejo vozila in so organizirani v "Vehicle Manufacturers' Association of Chicago." Okrožnica se glasi:

"Plačana delavska agitacija je zopet na delu, podžigajoča k nemiru in poskušajoča izzvati stavko kot v minolemu letu. Preden jih poslušate in se odločite kaj storite, vam podamo nekaj faktov, da razmišljate o njih. Predtajte to pismo pazno, ki ni grožnja, ampak je apel na vaš zdrav razum.

Lani je bila dela v vojni!

Nad en milijon mož, velik del med njimi rokodelcev, je moralo zapustiti svoje regularno delo in oditi v armado in mornarico. Več stotisočev je bilo zaposlenih v vojni industriji.

Zelo je primanjkovalo delavcev.

Lani je bilo več dela kot moč. Povpraševanje po izučenih delavcih je bilo večje kot ponudba. Mezde so šle kviško. Bile so višje, kot kedaj preje. Ker je bilo več dela kot moč,

ženske so morale opravljati možko delo. Postale so sprevodnice na cestnih železnicah, opravljale so delo na dvigalih, policijsko službo, delale so kot pomožne delavke pri strojih, vozile so tovorne vozove in vršile so marsikatero ročno delo, ki so ga preje opravljali možki. Seveda so se življenjski troški povečali s povišanjem mezde.

Letos je vojna končana.

Vladno vojno konstruktivno delo je praktično prenehalo in na stotine in tisoče mož se je vrnilo in gledajo za delom. Vsaki dan jih pride več nazaj. Može hočejo delo. Delo morajo imeti, da lahko žive in prehranijo svoje družine. Na tisoče in tisoče jih ne more dobiti dela,

ker je letos več moč kot dela!

Tovarnarji so res povedali resnico, kajti nihče ne more tajiti, da ni več delavcev kot dela. Kaj je torej storiti? V današnjem proizvodnem sistemu smatrajo človeško delavno moč za navadno blago, kot je na pr. železo, premog, les, itd., kateremu gre cena kviško, pa zopet pada. Ali za delavca pomeni delo življenje. Če dela, ima sredstva za življenje, če ne dela, ne zasluži nič in logično nima tudi sredstev za življenje.

Plačani agitatorji, o katerih govore tovarnarji, skušajo delavce organizirati, da se zboljšajo njihov razmere in da ne bodo več smatrali človeške delavne moči za navadno blago, kateremu gre cena navzgor ali pa pada, kakor je povpraševanje po njem na trgu.

Tovarnarji, ki izdelujejo vozila so torej odvisni od razmer na trgu in imajo svoje težkoče. Oni so popolnoma nevedni, kaj jim je treba storiti, da se zboljšajo delavske razmere. Od tovarnarjev ni delavcem pričakovati pomoči, to pove jasno okrožnica, ki so jo razposlali. Če si hočejo delavci pomagati, se morajo organizirati strokovno in politično, kajti oni trpe, dokler se njih delavna moč smatra za navadno blago, kateremu se uravnava cena po razmerah na trgu.

MEHIŠKA REPUBLIKA NAMERAVA PODRŽAVITI ŽELEZNICE.

VLADA NAMERAVA ZGRADITI STRATEGIČNE PROGE.

Ameriški uradniki se zanimajo za mehiške vladne projekte.

Washington, D. C. — Po sedaj došlih poročilih v Washington je bilo v naznanilu o sklicanju mehiškega kongresa k zasedanju izpuščena važna novica, ki je šele sedaj došla v Washington po oficijelnih potih iz glavnega mesta Mehike. Nova vest pravi, da bo vlada zahtevala od kongresa dovoljenje, da zgradi tri nove železniške proge in podržavi vse ali pa večji del ostalih železnic.

Uradniki so zainteresirani v projektu mehiške vlade. Nove železnice spopolnujejo železniške zveze z glavnim mestom. Dve železnici sta bili izmerjeni, ko je bil še Felix Diaz predsednik mehiške republike. Tretja železnica bo vezala Nižo Kalifornijo, ki je nujna potreba, ker je treba zdaj potovati skozi Združene države, če se hoče priti iz Mehike v Nižo Kalifornijo. V uradnem pozivu za sklicanje kongresa je opisana ta železnica tako, da bo tekla med Magdalena in Hermosilom v Sonori in Ensenado v Niži Kaliforniji.

Mehiška vlada je imela velike sitnosti v Niži Kaliforniji ob času revolucije in večkrat je morala prositi za dovoljenje, da sme poslati svoje vojaške čete po ameriškem teritoriju. Revolucionarji so večkrat potokili mehiške vojaške v gorskih prelazih, ki so bili odposlani v Nižo Kalifornijo. V prejšnjih časih je governer Niže Kalifornije večkrat z uspehom postavil po robu mehiški vladi.

Stari železniški progji sta projektirani v vzhodnem delu Mehike. Ena progja bo vezala Santa Lukreefjo v državi Veraeruz na tehupaški železnici, ki jo je vlada kupila pred nekaj leti od Pearsonovih interesov. Železnica bo tekla skozi del države Chiapas in skozi državo Tabasco, v kateri danes še ni železnice. Tretja železnica bo vezala Peto, Yucatan, in Bacalar v južnem teritoriju Quintana Roo, v katerem ni železnice. Predsednik Carranza priporoča, da kongres dovoli 10,000,000 pezov za jukatsko železniško omrežje, ki tvorita projektiranimi železnicami direktno zvezo z glavnim mestom Mehike.

DELAVSKA STRANKA ZA RTEVA ODPOKLIC AMERIŠKIH ČET IZ RUSIJE.

Chicago, Ill. — Delavska stranka je na svojem občnem zborovanju za okraj Cook zahtevala, da se odpočkije ameriške čete iz Rusije.

Sprejela je resolucijo, katere del se glasi, da ameriški delavci pomagajo pridruženim narodom, podjarmiti delavce v Rusiji v interesu ententnih milijarderjev. Rezolucija se peča tudi o razširjanju brežposelnosti v Ameriki in zahteva:

1. Takojšnji odpočkie "delavcev-vojakov Združenih držav, ki jih rabijo, da zadavijo sovjetsko republiko v Rusiji."
2. Takojšnja odprava vseh blokad.
3. Da Združene države prično takoj producirati za izvoz v največjem obsegu, da vsak nezaposlen mož ali žena dobi delo, in da kjer je nemogoča taka zaposlitev, da vlada prisili delodajalce, da odškodujejo delavce.

VREME.

Danes lepo vreme v Illinoisu in nekoliko hladnejše; lahki jugozapadni in zapadni vetrovi. Solnični vzhod ob 6:21 a. m.; solnični zahod ob 7:23 p. m.

WILSON SE MORDA VRNE DOMOV V DESETIH DNEH.

JUGOSLAVIJA MORDA DOBI REKO.

Amerika je proti kompromisom in zaključkov še ni, ki bi se dali zapisati.

Paris, 8. apr. — Predsednik Wilson je bil večerj še v postelji, ko je brzojavil mornariškemu departmetu v Washington, da naj parnik "George Washington" takoj odrine proti Evropi. Obenem je konferiral z ameriški delegati v spalnici, kakor v nedeljo.

Novica, da je Wilson naročil parnik za odhod iz Evrópe, je zelo razburila Paris in povzročila nbroj govoric. Govori se, da je Wilson izročil veliki trojici ultimatum, da zapusti Paris, ako ne bo sporazuma v prihodnjih 48. urah. Drugi pravijo, da hoče imeti predsednik parnik pripravljen v Bretu za vsak slučaj, da mu ne bo treba čakati v Parizu, ako se konferenca ne bo mogla zediti.

Vsekakor je res, da je Wilson pripravil zahtevati, da velika trojica takoj sprejme mirovne pogoje na temelju načel, ki so jih zavzevali sprajeli ob času premirja. Ako se mu to ne posreči, tedaj bo Wilson predlagal, da Združene države same uredijo svoje zunanje zadeve. V tem slučaju je predsednik klahko v desetih dneh že doma.

Ameriški odposlanci izjavljajo privatno drug za drugim, da je Wilson že izgubil potrpežljivost in da ne bo več pustil, da bi zastopniki evropskih držav imeli njega za "kozla" in zvrčali nanj krivdno za zavlačevanje mirovne konference.

Dalje pravijo delegatje, da bo Wilson še te dni objavlil vsemu svetu svoje stališče, ako se ostala trojica noče podati.

Sinoči je bilo naznanjeno iz urada angleške mirovne delegacije, da bo Lloyd George prišel na dan z važno izjavo; nekaj minut pozneje je pa bilo sporočeno, da se je George premislil in da ne bo še govoril.

Velika četvorica še ni zaključila ničesar, kar bi bilo vredno zapisati. Vsa vprašanja so še nerešena kljub temu, da so se nekatere stvari precej kristalizirale. Lahko se reče z gotovostjo, da Nemčija ne bo izgubila levega brega Rene Wilson in Lloyd George sta proti aneksiji vsakega ozemlja čez mejo Alzacije-Lorene in Francija je vsled tega zelo poparjena, dasiravno mogoče dobi koncesijo, da sme jemati premog iz nemških rovv v Saarski dolini za gotovo dobo.

Ako obvelja Wilsonova in Georgeva beseda, ne dobi Italija Reke. Ta luka bo internacionalizirana ali jo pa dobi Jugoslavija. Italijanski delegatje so večerj izjavili, da ne bodo zapustili konference, ker smatrajo, da bo konferenca dala Italiji Reko, če ne prej, pa zadnji dan zborovanja. Apelarali pa bodo na Italijansko ljudstvo, kaj jim je storiti.

Kar se tiče vprašanja Danziga, je Wilson menda za to, da ga dobi Poljska, medtem ko je Lloyd George proti temu. Poljsko vprašanje je še popolnoma v temi.

SENATOR JOHNSON PRIDIGA EKSTREMNI NAČIONA-LIZEM.

Washington, D. C. — "Sedaj je prišel čas v mnogih krajih, da se misli po izreku 'Amerika prva za Ameriko'. Čas je zaklicati stoj."

S temi besedami je senator Johnson pričel propagando za ekstremni nacionalizem in proti boljševizmu. Tožil je, da predsednik Wilson zanemarja Ameriko in njene interese, ker želi, da posije solnce tudi v druge dežete. Povdarjal je, da so nanj zelo učinkovali članki, pri občni v "Chicago Daily Tribune" in pisani za nacionalizem in proti internacionalizmu. Obenem je kritiziral, zakaj se ameriški vojaki še vedno žrtvujejo v Rusiji.

OGRSKA VLADA JE ODKOLONILA VSE ZAVEZNIŠKE POGOJE.

SMUTS JE DOBIL PROTI-POGOJE.

Nemški delavci v generalni stavki zahtevajo odstop Ebertove vlade.

Berlin, 8. apr. — Danes se je otvoril kongres delavskih, vojaških in kmečkih svetov v Nemčiji. Centralni izvrševalni odbor svetov je večerj izdal poziv na vojake, ki so prostovoljno stopili v vladno armado, da naj prenehajo z "rabeljskim delom" in se pridružijo proletarijatu. — Nadaljno poročilo o izidu glasovanja med berlinskimi delavci za splošno stavko se glasi: 14,800 glasov za štrajk in 5300 proti štrajku.

Kodanj, 8. apr. — Glavne zahteve delavcev v Nemčiji, organiziranih v sovjetih, ki se pripravljajo za generalno politično stavko, so: Vsi politični vjetniki morajo biti izpuščeni in razredna justica mora prenehati; demobilizacija vladnih čet; Ebertova vlada mora odstopiti in vsa politična oblast mora priti v roke delavskih, vojaških in kmečkih svetov; proglasite sovjetske republike in koalicijsko Rusijo in Ogrsko.

Monakovo, 8. apr. — Delavci v Würzburgu na Bavarskem so se izrekli za sovjetsko republiko in komunistične čete so zasegale časopise, banke in telefonsko ter telegrafsko centralo. Ob desetih zjutraj je bil razglašen generalni štrajk in popoldne so bile že zaprte vse tovarne, izvenšali živčni delavci. — Delavsko-vojaški svet v Ratisbonu se je izrekel za sovjetsko republiko.

Dijaki na vseučilišču v Monakovem so odstavili senat in izročili vodstvo vseučilišča svetu dijakov in profesorjev.

Berlin, 8. apr. — Nemška vlada je pripravila 70,000 vajakov v Berlinu za obrambo glavnega mesta pred prihajajočo spartakško revolucijo. Velika panika prevladuje med buržoazijo. Danes je razpela vest, da bodo spartakovci že jutri proklamirali sovjetsko republiko.

Kodanj, 8. aprila. — Iz Berlina javljajo, da je boljševiska revolta izbruhnila v Hamburgu in Bremenu. Vladne čete so v boju z rebeli.

Vojasstvo v Magdeburgu, ki je dolgo časa simpatiziralo z neodvisnimi socialisti, je revoltiralo in vjelo justičnega ministra Landberga, ki se je mudil tamkaj. Rebeli so zaprli tudi generala Kleista in ves njegov oficirski štab in nekatere voditelje krajevne buržoazije.

Nemška vlada je zelo poparjena vsled preobrata na Bavarskem. Bavarski revolucionarji zdaj vodijo vneto agitacijo med ostalimi nemškimi delavci, da hja slede in napravijo konec z Ebert-Scheidemann - Noskovim triumviratom.

Smuts je zapustil Budapešto.

Budapešta, 8. apr. — Zavezniki poslanik gen. Smuts je večerj zapustil Budapešto.

Ogrska je odklonila zavezniške pogoje.

Budapešta, 8. apr. — Ogrska socialistična vlada je odklonila pogoje zavezničkov, ki jih je prisel nel gen. Jan Christian Smuts, komisar mirovne konference. Vlada se je zahvalila Smutsu za njegovo prijaznost in odgovorila je, da so pogoji nesprejemljivi. Nato je vlada predložila Smutsu svoje protipogoje, katere je podpisal komisar zunanjih zadev Bela Kun.

(Večerj so poročali, da je bila sovjetska vlada v Budapešti v nedeljo ovržena in da je bil Bela Kun ubit. Vesti iz Bazla so pozneje zanikale to poročilo.) (Dalje na 2. str., 1. kol.)

OGRSKA VLADA JE ODKLO- NILA ZAVEZNIŠKE POGOJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.) Smuts je zahteval v imenu entente, da ogrska umakne svoje čete zapadno od določene črte in izpraznjeno ozemlje mora biti nevtravno in okupirano po angleških, francoskih, italijanskih in če je mogoče tudi po ameriških četah; Rumuni ne bodo smeli stopiti na določeno ozemlje. Dalje je Smuts zahteval, da nova vlada spoštuje premirovne pogoje, skle njene med prejšnjo ogrsko vlado in zavezniki 13. nov. m. l. Deja je, da je nova demarkacijska črta le časovna, ki nima nič opravi ti s pomakne vzhodno do Maroa in sovjetska republika naj upravlja nevtravno ozemlje brez vtičanja njaj od zunaj. Sovjetska republi ka se naj raztegne na Szegedin in Arad. Iz nevtralne zone mora bi ti odprta zveza proti Rumuniji in proti prehodu na Sedmograškem ki je pod okupacijo Rumunov. Drugič, da se odstrani blokada in da Ogrska sme uvažati premog in mast. Tretjič, da se čimprej vrši konferenca v Pragi ali na Dunaju med zastopniki sovjetske republike in zastopniki Čehoslova kije, Rumunije, Jugoslavije in Nemške Avstrije glede določitve mej. Četrtič zahteva ogrska so vjetska vlada, da ententa čimprej preneha z barbarškimi persekucijami vsakega delavskega gibanja v okupiranih pokrajinah Ogrske.

Henr Ford je povabljen na Ogrsko?

Budapešta, 8. apr. — Tukaj se govori, da je ogrska sovjetska vlada sklenila povabiti ameriškega izdelovalca avtomobilov Henry Forda v Budapešto, da bo organiziral tovarne po načrtu, kakor jih organizira v Ameriki.

Kako stoje ogrske fronte.

London, 8. apr. — Po najnovejših, zanesljivih poročilih ni bilo nobenih bojov med ogrskimi in francosko-rubskimi četami in na Budu, kakor je bilo prej poročano. Rumuni so tudi še zmiraj v svojih starih pozicijah in med njimi in Madžari se prišlo do majhnega spopada v Zilahu. Bojni črte okrog sovjetske Ogrske sto je danes sledeče:

Ukrajinska boljševiška armada, ki šteje sedem divizij ali 40.000 mož, se nahaja 50 milj od reke Dnjester. Ogrska armada je razdeljena takole: tri divizije na vzhodni fronti, ki se vleče od Szegedina čez Debrecin do Myrsgyhazi, ena divizija v Rabi na zapadu in dve diviziji okrog Budapešte.

Protiboljševiške sile so pa razdeljene takole: Rumuni na Sedmograškem na črti Maraoš-Szeged, Zillah-Deva; Francozi na črti Arad-Temesvar-Seulin in Sebna črti Orsovi-Szeged-Szaodaka.

Delavski sveti vladajo na Bavarskem.

Monakovo, 8. apr. — Simon komisar za socializacijo, je v imenu bavarske vlade objavil sledeči razglas na delavske svete na Bavarskem:

"Bavarski delavec so premagali neslogo v svoji stranki in se združili v močnejši blok proti vsaki nadvladi in izkoriščanju. Po tem svojih delavskih, vojaških in kmetijskih svetov so prevzeli v svo je roke vso javno oblast. Deželni zbor je razpuščen in imenovan je svet ljudskih komisarjev (poverjenikov). V javnih zadevah je popolni red in vaša vlada že posluja je. Vse tovarne so pod kontrolo tovarniških svetov, ki jih bodo dobavljali sporazumno z upravitelji. Vse pripade delavskemu ljudstvu in o neodvisni socializaciji ni govora. Dolžnost delavskih, kmetijskih in vojaških svetov je, da ščitijo sovjetsko republiko in njeno mirno rast. Sovjeti prejemajo politično upravo in za vse svoje delavnosti odgovorni delavskemu ljudstvu. Danes je ljudski praznik. Dela v tovarnah in na poljih ter v delavskih svetovih in izveš ter vodo dobavne naprave naj poslušajo.

London, 8. apr. — Po vesteh iz Berlina je nova sovjetska vlada sestavljena iz radikalnih in neodvisnih socialistov. Dr. Wilhelm Muehlen je predsednik ljudskega sveta, dr. Boehm pa komisar zunanjih zadev, Martin Segitz je komisar notranjih zadev. Dva ministra prejšnje vlade sta se pridružila sovjetski vladi. Vest o selitvi vlade v Bamberg se zanika.

Bavarska buržoazija je pričela agitirati med kmeti, da naj ustavijo pošiljanje živil v Monakovo n da naj več ne pridelujejo živeža za delavce, dokler obstoji sovjetska vlada.

Razno.

Predlog o samoodločevanju delavcev je bil zavrnjen na ruskem kongresu.

Berlin. — Iz Moskve je prišla številka "Izvestij", datirana 25. marca, ki opisuje zborovanje vsega sovjetskega kongresa v neodločenem mestu. Med drugim je čitati, da je delegat Bučarin predlagal, da se dovoli ruskim delavcem in kmetom splošni plebiscit, iz sami odločijo, da li so zadovoljni s sedanjo vlado ali ne. Lenin je ognjevitno pobijal ta predlog, rekoč, da Rusija še ni zrela za volitve. Ako bi dovolili delavcem plebiscit — je rekel Lenin — potem bi kmalu zahtevala tudi buržoazija ta privilegij in posledica bi bila, da bi buržoazija uredila delavsko vlado. Značilno je, da so Bučarinov predlog podpirali znani boljševiki Krilenko, Kamenov, Sokolinkov in Gladze. Bučarin sam je eden vodilnih boljševikov v izvrševalnem centralnem odboru. Kljub temu je predlog propadel.

Aretacija socialističnega govornika je prinesla generalni štrajk v Italiji.

Bergamo, Italija. — Tukaj je bil aretiran tajnik krajevne socialistične unije, ki je pripravil boljševiško revolucijo. Drugi dan so delavci proglasili generalno stavko v mestu. Samo iz ene kovinske tovarne je 6000 delavcev na štrajku.

Angleško pivo za Angleže!

London. — "Angleška pijača za angleške delavce in nikogar drugega!" To je geslo pristanišnih delavcev v Liverpoolu in Birkenheadu. Delavci so izjavili, da ne bodo nakladali na ladje piva in liganja, ki je namenjeno za izvoz česa da te vrste blago se potrebuje doma. Zadnji teden je odplulo iz Liverpoola šestnajst velikih parnikov, napolnjenih z različnim blagom za tuje trge, toda brez ene same kaplje alkoholne pijače.

Italijanski duhovni so organizirajo; ne marajo celibata več.

Nepel, Italija. — Tukaj je zborovalo 350 duhovnikov, ki so razpravljali o ustanovitvi svoje organizacije, da si na ta način izboljšajo gospodarske razmere. Več govornikov je priporočalo kampanjo za odpravo celibata, to je da se smejo katoliški duhovni ženiti.

Zavezniki se pogajajo z Leninom.

London. — Korespondent lista "Daily News" javlja iz Pariza, da so zavezniki predložili sovjetski vladi v Moskvi pogoje za mir. Pogoji so, da boljševiki prenehajo s financiranjem propagande v inozemstvu, ustavijo vojno na svojih frontah in dovolijo gotovim ljudstvom v Rusiji pravico samoodločevanja. Ako sovjetska Rusija sprejme te pogoje, tedaj lahko pošlje zastopnike na konferenco v Parizu.

Kakor se čuje, je Lenin pri volji sprejeti pogoje. Brezlično poročilo boljševiškega vojnega stana v Moskvi se glasi: "V okoljih Donea smo reorganizirali nekaj vasi. Južno od Kolpárova nadaljujemo z obstreljevanjem krimskega obrežja."

POTREBUJEMO dve dekleti zmožni angleškega jezika za službo pri mali družini, 5809 Northumberland St., Pittsburgh, Pa.

NA PRODAJ JE.

Prodaj hišo s sedmimi sobami in dvema kleti (spring house), izredno dobra pitna voda in poleg tega so štiri stavbišča (lote), zajame s 100 vinskih trti, le 5 minut hoda do cerkve in kole, v bližini so štirje premožerovi in tovarna. Vzroke, kakaj prodavam, povem kupecu. Pridite osebno ali za mi pišite za vsa nadaljša poasnila na Anton Dvoršak, P. O. Box 255, Slovan, Pa.

Možje in žene

Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmožnejšega in skušenega izvrstnega zdravilnika takoj ob priložnosti — 38 let že zdravi tisoče in tisoče bolnih ljudi različnih bolezni. Zdravnika, kateri vam lahko natančno pove kje je vaša bolezen brez vsakega dvoma. Najzmirnejše cene, izvrstno zdravljenje pri njem, boljše kot pa kjerkoli drugem specialistu. Brezplačno zdravljenje in električna preiskava vseh slučajih. Nam lahko poveste kaj vas boli v vašem materinskem jeziku.

Vsaka bolezen mora biti osebno preiskana predno se prične zdraviti.

DOCTOR F. F. MULLIN, 411—4th Ave. Pittsburgh, Pa.

Četrtoposlopje od Smithfield ulice, nasproti glavne pošte. URADNE URE SO: od 9 do 6 in ob nedeljah pa od 10 do 2 ure. Glejte pazno za ime in številko.

Advertisement for Emil Kiss, Banker and Steamship Agent, 133 Second Ave., New York, N. Y. (Banka je ustanovljena 1. 1898)

ALI BI VEŠTELI OGLASU, KATERE JE OČITAL V GAZETI. ZANIMIV SLUČAJ MOZA V OHLJU.

Mr. Smith iz Carringtona je bil se ne davno navaden pekarnik. Oglasanje patentiranih zdravil in drugi oglasi v splošnem so bili po njegovem mišljenju popolnoma ne potrebni. Naravno je, da je mož imel enako idejo o zdravilnih samih, in to je bil tudi velik vzrok, da je bolehal več let na želodčni nerodnosti in zaprtosti. Vsekakor pa je nekoga dne Mrs. Smith se naveličala te neuprtegnane sitnosti, katere je stresal Mr. Smith nad njo. Neuprtegnoma. Navadno vedno nezadovoljen in mnogokrat brez vsakega spornja, je povzročila veliko več situacij kot se je moglo eventualno od nje pričakovati. Nekoga dne se je oglasil sosed pri gospoj Smith in pokazal na neki oglas LAXCARINA v domačem listu. Mrs. Smith se je določila, da to poskusi. Naročila je zavoj tega zdravila. Sprejela zdravilo po pošti, ali naštetela je vseno na odpor, katerega pa ni pričakovala prej. Mr. Smith se je bil odločno zavzel, da ne vzame nobenega takozvanega "goljufivega zdravila". Končno je le vendar Mrs. Smith imela svoj uspeh in ga prepovnilo, da je vzel eng kroglice po vesili. Seveda ta sama kroglica mu v roki ni pomagala, temveč za moment se poslabšala njegova stališča. Vsekakor pa na vse godranjanje od strani Mr. Smitha je Mrs. Smith spoznala, da ne boede tako hudo ga pripraviti, da bo vedel še drugo kroglico in še tretjo pomeje tega Laxcarina. Obstintan naravno ni hotel pod nobenim pogojem priznati, da mu je Laxcarin pomagal. Vendar pa po pretoku trideset dni zdravljenja in življanja Laxcarina je povedal Mr. Smith svoji soprogi, da je sedaj še sam sročil še šest zavojev Laxcarina in se je celo izrazil, da za časno noče biti več brez njih. Njegov želodec deluje dobro in čreva so v dobrem stanju sedaj.

Torej vzemimo stvar, kakršna je. So oglasi in zopet oglasi, pa so tudi ljudje in ljudje raznega mišljenja in nazorov. Če ste peknim, potem pustite naj vašo soprogo naroči eno zavoj Laxcarina za vas in če niste pesimist potem pa ga kar sam naročite še danes. Ni večjega gorja od želodčne nerodnosti in zaprtosti. Ni le gorje vesle bolečine ampak povzroča tudi prehitro starost. Naročite si zavoj Laxcarina, pustite, da vam pokažemo, da so oglasi, v katere tudi lahko verjamete in jim zaupate.

Laxcarina se prodaja pri Laxcarin Products Co., Dept. Z. 3, Pittsburgh, Pa. Cena je en dolar zavoj — polno radostilo šest zavojev za pet dolarjev. Pošljemo poštinske prosto za gotov denar, money order ali poštne znamke. — Ne jemljite nobenih posredb.

NE POŠILJATE DENARJA V NAPREJ.

Zastonj darilo z vsakim komadom. Zastonj!

POZOR ROJAKI!

Ali ste si kupili Delnice od American Amusement & Theatre Co., ko so se vam hudile po \$1.00 vsaka od katerih je danes cena \$1.25 zaradi zato ker Družba sedaj vlastuje 4 Gledališča in ker stem Družbina vrednost raste in satoraj seveda ni Delnice ne morejo ostati na eni ceni. Torej ali boste še čakali da kupite Delnice ko bodo se dražje, ne odlašajte na jutri ker bodo mogoče prepozno naročite še danes. Rojake, kateri so v bližini Pittsburgha, vabimo da si stvar osebno ogledajo in pripravijo o vsem za pojasnila pišite na JOHN BANORICH, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

PRIPOROČILO IN ZAHVALA.

Vsem cenjenim rojakom želim naznaniti, da sem kupil farmo v državi New York. Zemlja se mi zelo dopade in za to se prav lepo zahvalim Mr. John Žulicu za njegovo naklonjenost pri nakupu te kmetije. Vsem rojakom, ki žele kupiti farmo v državi New York, pa priporočam, da se obrnejo do Mr. John Žulica. Jakob Mravljica, P. O. Box 307, Imperial, Pa.

LAXCARIN Pradedje ZA NEPREBAVNOST. LAXCARIN so rabili zeliščni čaj. Sokrica od zdravstvenega listja, lubada, cvetlic, rastlin, zelišča, korenin in jagod — vrejena na vroči vodi, napravi varno in dobro zdravilo za stare in mlade. Ako si vi očistite vaše notranje organe tem naravnim pōtom, tedaj se obvarujete a tem pred zbiranjem slabih ne-zdravih plinov, kateri so vzrok večinoma hudih in nevarnih bolezni.

OPOMBA: MOLLINGERJEV ZELIŠČNI ČAJ opravi to še posebno dobro. To pomaga jetram, obistim in vranici, želodcu in krvi. Je največji sovražnik zaprtice in velik neprijatelj hudih glavobolov. Vsak kdor je še kedaj zvilal ta čaj ga priporoča proti revmatizmu. Lahko se živa brez skrbi pri starih in mladih, ker ne vsebuje absolutno nobenih alkoholov ali drugih enakih drugerij. En zavoj ki zadostuje za pet mesecev stane samo en dolar. Pišite še danes, priložite \$1.10 v gotovem denarju, poštih znakah ali pa Money Order. MOLLINGER MEDICINE CO. 24 Mollinger Building 14 East Park Way (N. S.) Pittsburgh, Pa.

Pošiljamo denar v staro domovino. Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro. 100 KRON ZA \$8.05. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Romunsko. Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan. KASPAR STATE BANK 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ČITATELJEM "PROSVETE" SE PRIPOROČA Dr. W. J. Osborne, Specialist za Slovence. 113 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa. Drugo sedetipje. En blok od Baltimore in Ohio pastoje. (Drugkrat pazite na pravi naslov.)

NE POŠILJATE DENARJA V NAPREJ.

Zastonj darilo z vsakim komadom. Zastonj!

No. 1, P-Krasni fonograf!

Ta fonograf je najboljša iznajdba dosedaj. Je krasno in trpešno izdelan in vam zadostuje za mnogo let. Ko igra boste mislili, da je vreden do \$100.00 je najhvalejšega patenta, igra različne skladbe. Stroji je iz floca jekla in nikla narejen in zelo močan. Samo pomislite si veselje, ki ga boste imeli, pri tem fonografu doma, veselite se vašo družino in vaše prijatelje brez vsake posebnosti strokovne in ob enem tudi lahko za plačilo na to godbo, se naučite petja, ker ta fonograf igra s čistim glasom kot, da so pred vami najboljši operni pevci. — Niha in ne dom na smeli bi hiti brez tega fonografu, torej napravite si veselje v vašem domu in veselite in vašem življenju. Čemu trošiti velike avote denarja za fonograf, ko je ta fonograf ravno tako dober kot najdražji stroj, rešen je najmanj do \$20.00, ker za mi šilimo seznaniti ljudi s tem fonografom, če bodejo preudarli po neki ceni za \$2.95 in dobo 10 dni samo. Ako izredite in ogled in se pošljete nam s naročilom za ta fonograf, vam bodeimo dali še poleg stroja 16 plakov in 100 igel popolnoma ZASTONJ.

No. 2, W — Železničarska žepna ura!

Samo enkrat v življenju imate lahko tako priliko in ponudbo kot je ta. Samo pomislite si \$18.00 Rayford watch lahko dobite za samo \$7.95. Pokrovi je jamčemo na 25 let. Kolese je izdelano na rubis kamene in navijajo je patentiran, navadno vzdržuje dober čas in se zelo redko kdaj pokvari. Konduktirji in vsi železničarji rabijo te vrste ure, ker se lahko sanosejo na nje. Valed tega se navadno drago prodajajo, pač mi šilimo pripraviti ljudi, da nake ure so najboljšie in za najnižjo ceno, torej jih bomo prodali za kratko dobo po \$7.95. Vsakemu bomo poslali tudi za darilo po eno poslastico verjico, krasno iglo in krasno držalo. ZASTONJ.

No. 3, C — Ura in godba!

Ta najnovejša vrata izdelana ura je nekaj izrednega, kaže ure minute kot neke ure, močnega in trpešnega izdelka in finega mehanskega jekla in vam zadostuje za vse življenje. Če hočete slišati dolga godbo vam ni potrebna trošiti posebej denarja za pijsane, vijoline, gosli, klarinete, kitare ali druge ališne instrumente. Vse kar je treba je, da navijete to ura s ključem in vam bo igral izvrstne komade pesmi, melodije, take da boste razočarani vi in vaši sosede. Z enim navijanjem igra precej dolgo in potem vsaki krat drugi komad. Vam ni treba kupovati stesar drugih, ker ta ura ima tak mehanizem in cilindri kateri sami premenje iz komada v drugi komad in valed tega ni treba kupovati drugih. To ni le dobra ura ampak je tudi izvrstna okrasna stvar in valed tega je umestno, da bi se imelo vso tako ure v vaši hiši, ki naj bi delala vesnija v družini. Ne dobiti sloveka, ki bi ne pokrivali te ure in jo štiti in vidi. Taka ura je vredna najmanj do \$25.00, ampak za kratko dobo jih bodeimo prodali po tovarniški ceni in sicer po \$9.95. Povrhu tega bodeimo poslali še \$5.00 vredno živno opravilo (Safety Razor) e katerim se lahko vsakdo obrlje v nekaj minutah doma. Ta živna opravila je jamčena in boljše ne dobiti nikjer in pot \$5.00 in bodeimo to dali kot za darilo e vro popolnoma ZASTONJ.

OPOMBA: — Mi šilimo naznaniti vsem, da kdor želi dobiti kate rokavoli ter komadov, ki so hotetni za vsako hišo, fonograf, žepna ura ali pa stenska ura. Ne dovolite nikomur, da vas prepovrta, ker če niste ni misel in niste ne bo dobiti enakih stvari po manjši ceni prav je ali bode plačati nekaj več za nje. Mi vam jamčimo vsak komad sace. Naka družba poštno trguje se ved let, valed tega dobitno na stotine naročil in zahvalnih pismov za najo posteno postrebo. Za to, da vas pripravimo, da lahko dobiti glasovratneke blago in po najnižji ceni od nas, mi vam ponudimo gorji omenjene stvari po tako niski ceni. Za to, da seznanimo ljudi kje se dobi izvrstne vrste blago in za manjši denar, kakor to dela na tisoče drugih, ki naročajo samo blago. Prilika katere so vam tudi sedaj, se vam moreče nikoli več ne povrne, torej pošljite se je. Mi ne zahtevamo denarja vnaprej, za plačilo vašo natančno naziv in ime in številko komada katerega šelite imeti, in koliko komadov enega ali več bi vam bodeimo poslali naravnost blago s nakupno pošto. Vi pa plačate lahko vse potem ko se vam prinese blago na dom. Mi šilimo seznaniti stroške sami. Vsak komad jamčimo, da je enak kakor vi opazimo in ako niste zadovoljni, vam povrnemo vaš denar. Vi pa nimate nobenih izdatkov, torej kajak ne bi tega poskušali. Pišite nam še danes!

European Watch Co., 1418 W. Division St., Dept. 207, Chicago, Ill. Podpišajte podjetja, ki oglašajo v "Prosveti".

Z ognjem in mečem.

ZGODOVINSKI ROMAN.
Poljski spisal Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Vojski in plemstvu se je dal ukaz, naj se zbira v Lvovu in odrine potem v Glinjane, kamor so res odhajale številne trope, najpoprej mnogoštevilni odelki mejnih krdel in za njimi prebivalci iz bližnjih vojvodstev. Toda takoj so novi dogodki grozili veljavi poljske ljudovlade. Ne samo mlajši redni polki črne vojske, ne samo zasebna, marveč tudi mejna vojaška krdeča so odrekla pokorščino vladarjem ter kljub prepovedi odrinila v Zbaraž h knezu Jeremiji. Po njih zglede so se najpoprej ravnali plemiči vojvodstva kijskega in braclavskega, ki so že poprej v velikem številu služili Jeremiji; za njim plemstvo vojvodstva ruskega in ljubenskega in naposled kraljeva vojska. Razžaljeni in nalašč prezirani Jeremija je postal nehoti hetman in glavni vojskovodja vse poljske ljudovlade. Plemstvo in vojska sta mu bila vdana z dušo in telesom ter le čakala na njegov migljaj. Bodočnost ljudovlade je bila v njegovih rokah.

Vsak dan so vrela k njemu nova krdela. Postal je tak orjak, da je zakrival s svojo senco kancelerja in vladne može, pa tudi ves senat, Varšavo in vso ljudovlado.

V sovražnih mu krogih so jeli govoriti o nje-govi veliki častitljivosti in predrznosti; spominjali so se stare njegove pravde za Hadzijača, kako je predrzni knez s štiri tisoč ljudmi prišel v Varšavo ter stopil v senat, bil gotov, posekati vse, ne izvzemši niti samega kralja.

"Kaj je pričakovati od takega človeka?" so dejali, "po njegovem ksenofontovem potu iz Zadnepra, po tolikih zmagah, ki so ga postavile tako visoko? Kako neznožno ošabnost je vzbudila v njem ta ljubezna plemstva in vojske? Kdo še more sedaj kosati ž njim? Kaj se zgodi z ljudovladno, če en sam človek pride do take velikanske moči, da lahko tepta voljo zbirališča ter jemlje vlado iz rok v ljudovladni zbranim načelnikom? Ali mar res hoče položiti krono na glavo kraljeviča Karola? On je pravi rimski Marij, toda dal Bog, da bi se ne spremenil v Marka Korijolana ali Katilino!"

Tako so govorili v Varšavi v vladnih krogih, zlasti pri Dominiku, čegar tekmovanje z Jeremo je prizadelo ljudovladni že toliko škode. Toda ta Marij je med tem mirno sedel v Zbaražu, turoben in zamišljen. Nove zmage niso zjasnile njegovega lica. Zgodilo se je, ko so kaki novki prihitali v Zbaraž, da jim je knez hitel naproti, z enim pogledom ocenil njihovo vrednost, pa takoj postal tak kakor poprej. Vojski so se veselo kričaje zbirali okrog njega, padali pred njim na kolena, ki caoč:

"Živio, nepremagljivi vojskovodja! Živio slovanski Herkul! Pri tebi hočemo stati do poslednjega zdihljeja!"

On pa jim je odgovorjal:
"Klanjam se vam gospodje. Mi vsi smo služabniki Kristusovi in jaz nisem vreden, da bi bil gospod vaše krvi!"

Vračal se je v svoje stanovanje, skrival se pred ljudmi ter se v samoti boril s svojimi tužnimi mislimi.

Tako je minul dan za dnevom, medtem se je mesto napolnilo z novimi vojski. Črnovojniki so pjančevali od jutra do večera, hodili po ulicah in se pripravili s častniki drugih praprov. Redni vojski, zapazivši, da niso tako silno navezani na red, so jih posnemali privoščivši si vina, hrane in zaba ve. Vsak dan so dohajali novi gostje; zato so bile vedno nove gostije in zabave! Mesto se je spre-menilo v nekako velikansko sejmšče, na katero se je sesla polovica ljudovlade. Kako najrazličnejših barv si opazil na njih opravi!... Evo, tem drdra krasna kočija, pred katero stopa šest ali po osem konj, na njih sede pažeži v ogrski ali nemški opravi; dvorni janičari, Kozaki, Tatarji. Tam zopet hekoliko tovarišev, leskečih se v svili in zame-tu, brez oklepov, dela si pot, jezdec na perzijskih ali anatolijskih konjih; vse se jim umika s poti. Tam na hodniku šopiri se častniki poljske pehote, noseč bliščev orvatnik, z dolgo sabljo v roki in na-puhom v licu; drugod mrgole grebenaste čelade dragoneev, kopicaste čapke nemških pešcev in kučme črnovojnikov. Povsod je polno služabnikov, ki se vrte in pote, trudeč se s postrežbo. Ulice so natlačene vozov, ki pa še vedno dohajajo. Povsod je polno kriča in hruma: "Strani s poti!" povsod si žul kletve, prepri, pretep in rezgetanje konj. Tesneje ulice so tako zapelane s stamo in senom, da bi si zaman prizadeval, kdor bi hotel prečiti skozi. Sredi vsega tega, sredi teh leskečih krojev, migljajočih v vseh sedaterih barvah, sredi svile, žaneta in drugih tkanin, posutih z biseri, so izgle-dali kaj čudno vojski Višnjeveškega. Hodili so shujšani, udrti, razepani v zarjavelih oklepih in oguljenih plaščih. Tovariši najboljših praprov so bili kakor beščali; toda vsi so se vklanjali tem capam, tem zarjavelim oklepom, kakor pred odli-kovanjem njihovega junaštva. Vojska je maceha! Ona kakor Saturnu požira lastne otroke, a one, ka-terih ne požre, obgrize ter pusti same kosti. Ta oguljena harva — so nočne plohe in hoja sredi vremenjskih nezdov; ta rja na železu — je neobri-sana lastna ali sovražnikova kri ali obojna skupa. Radi tega so tudi višnjeveški vojski imeli povsod prvo besedo. Pri-povedujejo po krmčah in hišah o nojih zmagah, drugi samo poslušajo. Časih to pri-povedovanje toliko prevzame katerega navzočih, da udari z rokami po bedrih ter zakriči: "Naj vas kroglice ubijejo. Vi ste brž ko ne zlodiji, ne pa lu-dje!" Višnjeveški odgovore: "To ni naša zasluga marveč zasluga našega vojskovodje, kateremu mi enakega na svetu!... Vse veselice so se končale s klica: "Živio Jerema!" živio knez vojvoda in hetman nad hetmani!"

Plemstvo, ko se je vpijnilo, je drlo na ulice, streljalo s samokresi in puskami. Ko so jih kne-zovi vojski svariili, govoreč, da le nekaj časa še

traja ta svoboda, da pride čas, ki jih knez vza-mie v svoje roke in vpelje tako strog red, o kakoršnem še doslej niso slišali — se ono ni zmenilo za to. Re-kli so: "Radujmo se, dokler imamo čas. Ko pa pri-de trenutek, bomo znali slušati, saj imamo koga!" Največ zbadljivče je letelo pri teh pogovorih na nesrečnega kneza Dominika. Kar na otrobe so ga mislejo vojski jeziki. Pri-povedovali so, kako po cele dni moli, na večer ga pa soka iz vrča: da si pljune na trebuh in vpraša: "Kaj je?" Mnogi so govorili, da zavživa na večer lopatko, in da je ba-je videl le toliko kitč, kolikor jih ima razstavljenih na svojih, po nizozemskem načinu šivanih prepro-gah. Nihče se ni potegnil zanj, nihče ga ni pomil-oval; napadali so ga vsi brez izjeme.

Vendar največjega junaka v teh zbadljivcah kazal se je Zagloba. Ozdravil je že od svojih bole-čin in sedaj se je začelo zanj pravo življenje. Ko-liko je pojedel in popil, toga popisati ni mogoče! Za njim so hodile cele tolpe vojakov in plemstva, katerim je pripovedoval razne izmišljotine, ter burke bril z onimi, ki so dajali za pijačo. Gledal je prezirljivo na one, ki so šli prvokrat v boj, go-voreč jim:

"Toliko ste gospodje znani z vojsko, kakor mine z možmi. Obleko imate novo in duhtečo po dišavah, dasiravno to prijetno diši, vendar v prvi vojski se potrudim izpostaviti vas na bojni veter. Oj, kdor še ni vohal vojaškega česusa, ta ne ve, kako izvablja solze! Takrat ne prinese ranu na po-stelj gospá pogretega piva, ali vinske juhe! Upa-dejo vam vaši trebuh, posušite se kakor ožemček na solne. Smete mi verjeti. Izkušnost je temelj. Jaz vem to, ker sem bil v raznih priložnostih, in dobil marsikateri prapor. Pa priznat moram, da noben ni bil tako težak, kakor oni pod Konstanti-novom. Naj zlod vzame te Zaporočel! Sedmeri pot, pravim vam, sem potil, predno sem pograbil za ročnik; Vprašajte gospoda Skretuskega, ki je Burdabuta ubil; videl je to na lastne oči. Če za-kričite sedaj kakšnemu Kozaku na ušesa! "Zagloba!" bodete videli, kaj vam pove! Pa čemu praviti to vam, ki ste le muhe v zaplato poljajli po stenah, ničesar več!"

"Kako je bilo, kako?" so povpraševali mlajši.
"A kaj, gospodje, menda hočete, da bi se ni jezik od gibanja vnel v ustih, kakor os v koleesu?"
"Treba ga namazati! Hej vina!" klicali so plemiči.

"Tako je prav!" odvrne Zagloba in vesel, da je našel hvaležne poslušalce, pripovedoval jim je o svojem potovanju v Galato, o begu iz Rozlogov do dneva hipa, ko je vplnil prapor pod Konstantino vem. Poslušali so ga z odprtimi usti, časih mararali, zlasti če je Zagloba proslavljalje lastno junaštvo, le preveč zasmeheval njihovo neizkušnost.

Veselo in hrumeče so se zabavali v Zbaražu, da so se stari Zaevilovski in drugi kar čudili, da knez tako dolgo pusti tako gostovanje. Knez je sedel ves čas doma, hotel je očitno, da naj vojski pred novimi boji uživajo še vsakovrstnih dobrot. Med tem je prišel Skretuski ter je bil takoj po do-hodu, kakor bi bil padel v vodni vrtnec. Mikalo ga je, oddahni si v krogu svojih tovarišev, ki ju-je ga je vlekel v Bar k nepozabljivi ljudovladni da bi pozabil grenkost, prebiti strah in trpljenja v njenem objelju. Gre torej naravnost h knezu, da mu sporoči o svojem potovanju v Zaslav in da ga prosi dovoljenja za odhod.

Našel je kneza vsega izpremenjenega, da se ga je kar vstrašil. Na misel mu pride vprašanje: "Ali je to oni vojskovodja, katerega sem videl pod Mahnovko in Konstantinovom?" — Pred njim je stal mož ves sklonjen po bremenu skrbi z upad-li mi očmi in spečimi ustnicami, mož očitno bo-lan in mučen od neke notranje bolezn. Ko ga Skretuski vpraša, kako je z njegovim zdravjem, odvrne knez kratko in suho, da je zdrav; namest-nik ni smel dalje vprašati. Ko je sporočil o svo-jem četovanju, začel ga je takoj prositi, naj bi smel za dva meseca zapustiti prapor in oditi v Bar da se oženi in odpelje svojo ženo na svoje imetje Skretuševu.

Besede Skretuskega nekako vzdramijo kneza. Navadna njegova dobrotljivost se mu razlije po mračnem licu. Objemši Skretuskega, reče:

"Le pojdi! Le pojdi! Bog naj te blagoslovi! Jaz sam bi želel biti navzoč na tvoji svatbi, toda kakor vidiš, ne morem. Kedar hočeš oditi!"
"Ko bi bilo mogoče, že danes."

"Nu, pojdi jutri in vzemi s seboj tri sto Ver-šuljevih Tatarjev, da jo varno odpelješ na svoj dom. Z njimi najpoprej dospes; lahko, da jih boš tudi potreboval, ker se tam klatijo tolpe tolovajev. Dam ti tudi pismo do gospoda Andreja Potocke-ga; predno pa ga napišem in se ti odpraviš, se dan spremeni v večer."

"Kakor naročite, svitli knez. Le to bi se še držnil prositi, da dovolite, naj gresta tudi Volodi-jevski in Podbipeta z menoj."

"Dobro. Pridi le še jutri po slovo in po bla-goslov. Rad bi tudi tvoji nevesti poslal kak spo-ninček. Bodita srečna, ker vredna sta drug dru-gega."

Poročnik je pričel objemati knezova kolena, ki je ponovil še nekolikokrat:
"Bog te blagoslovi! Bog ti daj srečo! Toda pridi še jutri."

Pa vitez se ni dvignil in ni odšel, kakor bi ho-tel še nekaj prositi; naposled pa zajecelja:
"Vasa knežev svetlost!"
"No, kaj še želiš?" vpraša nežno knez.
"Oprostite mi, svitli knez, moja drznost, toda sree mi krvavi in radi tega se mi vsiljuje pre-drznost da vprašam: Kaj vam je? Ali vas muči kako gorje ali bolezen?"

Knez mu položil roko na glavo.
"Tega ti ne moreš spoznati," reče s sladkim glasom. "Nu, pridi še jutri!"

Skretuski je odšel s tesnim smeeom. Na večer so prišli v njegovo stano vanje stari Zaevilovski, Volodjeveski, Podbipeta in Zagloba. Vsedejo se za mizo in takoj se prikaže Redžijan z vrčki in sodčkom.
"V imenu Očeta in Sina!" zakliče gospod Za-globa. "Kakor vidim, vstal je tvoj fantin od mrtvih!"

Redžijan se približa ter objame Zaglobu.

Severova zdravila v službo zdravje v družinah.
Pomladansko zdravilo.
Spomladi je kri po navadi polna nečistoče, ki se nabere skozi zimo. Posledica tega stanja se pokaže na mestih v obliki priščev, ran in drugih kožnih bolezni. Mnogokrat je obraz poln teh priščev, katerih se želita iznebiti.
Severa's Blood Purifier
(Severov Kričistilec) je treba torej vzeti vsako spomlad, pravzaprav vsak čez štiri leta, če je vaša kri nečista ali ako znaki kažejo, da vaša kri ni zdrava. Prinaša moč, čistilo in je vedno v zdravem stanju, kakor mora biti. Naprodaj v vaših lekarnah. Cena \$1.25.
W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

VAM NI POTREBA BITI BOLNIM.
Potrošite tri cente v poštnih znamkah za našo pokusno tridnevno zdravilo, katero vas ponovno privede k zdravju in veselju.

Ako se počutite utrujeni in zmuceni — ako trpite vsled nervoznosti, želodčne ali obistne bolezn, splošna oslabetost, glavobol, izguba slasti do jedil, slaba prebava, omotica, zaprtica, izguba moči, nečista kri, slabo spanje, revmatizem, bolečine v hrbtu, no potem pišite nam in nam priložite vaš natančen naslov in mi vam bode-mo poslali z nagrašno pošto brez vsakih nadaljnjih obveznosti na vaši strani POPOLNOMA PROSTO do-volj za tri dni

JUVITO
Zdravilo ki je sestavljeno iz samih čistih in zbranih zelišč, zračenih na solncu in dožju matere narave vrta. To ni nobeno novo zdravilo to je vendar nekaj starega česar so že pre-iskusili in se je izkazalo izvrstno, do-bro v tisoče slučajih. Mi vam ponu-dimo to brezplačno, ker smatramo, da bodete s tem zdravilom zadovoljni kot je tisoče drugih bolnikov. Pusti-te nas, da vam pomagamo pri vašem zdravju.

JUVITO LABORATORY
SOUTH HILL BRANCH NO. 6
PITTSBURGH, PA.
P. S. Ako imate znanje in so bolni, pokažite jim ta oglaš. Mi jim z veseljem pošljemo tega zdravila na poskušanje.

Cenjani rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznamo, da mi kupujemo vse Liberty Bon-de ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registrir-anem), ker na drug način mi ni-smo odgovorni v slučaju izgube po-poštni ali drugi pošiljatelj. — Pošljite na naslov:
Mr. John Bahorich, 129 Baka-well Bldg., Pittsburgh, Pa.

THE FIRST NATIONAL BANK

CHISHOLM, MIN.
daje posebno pozornost na vse Slo-venске rojake, ki vlagajo denar v hranilnici! Vaš rojak J. Osbolt se je vrnil k nam vslužbo in bode vselej točno pazil na vse vaše po-trebnosti pri naši hranilnici. Oglasite se pri njem, on vam bode točno in najudno postregel. Hranilni-ca (bank) je odprta vsak dan od 9 ure zjutraj do 3 ure popoldne in v sobotah pa zvečer od 7 do 8 ure. Pridite in se prepričajte.

DR. JOS. V. GRAHEK
edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in moške bolezni.
Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2385
843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.
Ustanovljena 6. aprila 1904.
Izbora 17. junija 1907 v del. Izbora.
GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS
GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.
Izvrševalni odbor.
UPRAVNI ODESEK.
PRESEDENIK: Vincenc Canjar, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
PODPRESEDENIK: Anton Hraat, Box 140, Canonsburg, Pa.
TAJNIK: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
TAJNIK BOLNIŠKEGA ODELKA: Paul Berger, 2657-59 So. Lawdale av., Chicago.
BLAGAJNIK: Anton J. Tcherov, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
BORNIKI ODESEK.
Joko Ambróšič, predsednik, Box 251, Canonsburg, Pa.
John Underwood, 408 Hay St., Springfield, Ill.
Martin Želensnik, Box 378, Berbeton, Ohio.
Jos. Radišič, Box 432, Smithton, Pa.
Frank Soutrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.
BORNIKI ODESEK.
OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawdale av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pletzerich, Box 425, Bridgeville, Pa.
Anton Radišič, Box 78, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Great, Kans., ex Jugosopad.
Leo Kukar, Box 248, Gilbert, Minn., ex severozapad.
Nadzorni odbor.
Matt Petrovič, predsednik, 14815 Hale Ave., Collinwood, Ohio.
Jakob Ambróšič, 418 Pierce St., Eveslet, Minn.
Jos. Kalan, 8101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tiskovni odbor.
Vincenc Canjar, John Ambróšič in Matt Petrovič.
ZDRUŽITVENI ODBOR.
PRESEDENIK: Frank Alad, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Tréšlj, Jos. Štuk.
John Owen, Mary Uđević.
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Joko Zvertnik.
POZORI! — Vas denarne polistave in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote aplah, naj se pošiljajo na naslov: John Verderbar, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vse nadzorne bolniške podpore naj se pošiljajo Paul Bergerju, tajniku bolniškega odbora v gl. uradu.
Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petro-viču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.
Vsi prisrki na gl. porotni odeski se naj pošiljajo na naslov: Joko Ambróšič, Box 251, Canonsburg, Pa.
Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Canjarju.
Vsi dopisi in drugi opisi, nasnanja, oghi, naročila in opisi vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Posiljatev denarja se sprejema za
Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Istro, Primorje in Kranjsko
s popolnim jamstvom
1.00 kron za \$8.00
Za vsa nadaljša pojasnila pišite na
John Nemeč State Bank
1957 Second Ave., New York, N. Y.

Cemu biti bolan in slab? KO STE LAHKO ZDRAV IN KREPAK.
Pridite k meni, jaz sem specia-list s tridesetletno izkušnjo v nekaterih največjih bolnišnicah. Jaz sem ozdravil že tisoče bol-nikov in sem v stanju tudi vam pomagati.
Ne trpite dalje, Pridite k me-ni in sledite mojim nasvetom. Pregledha s X-ray šarki brez-plačno.
Jaz imam najnovejšo električ-ne aparate in moja skuhnja mi omogočaja uspeh, kjer drugi zdravstvi niso uspeli.
"606" ZA KRVNE BOLEZNI "914"
Ako trpite vsled krvne bolezn, slabosti, krvi, ali obistne nerednosti, kožne bolezn, ali kakšne tajne bolezn, pridite v moj urad in jaz vam po možnosti pomagam.
PROFESSOR DR. MOORE'S
407 FOURTH AVENUE. PITTSBURGH, PA.
Preko vsilke pošte — Nad restavrantom. Prinesite ta oglaš s seboj.

NAPREDEK
"Prosveta" piše za blagostanja ljudstva. Ako se strinjate z njeni mi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V saloginam vse za vsakdanje potrebnosti po zmerni ceni.
ANTON ZORNIK, Herminie, Pa.
NAROČNIKOM V POJASNILO.
Za oglašje so odgovorni le opla-sevalci sami. Mi ne sprejmemo do-njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglašov in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsa-ko odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravištvu lista.
NA PRODAJ JE
IGRALNICA (Pool Room) z vsemi igralnimi mizami in dru-gim pohištvo. Proda se po nizki ceni. Ako katerega veselil kupiti ta pool room naj se oglaš osebno pri lastniku na 2658 S. Hamlin ave., Chicago. (April 7-8-9).

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto
\$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol
leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year;
Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.Datum v objavljanju n. pr. (March 15-19) poleg vsakega imena in naslova
pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravo-
časno, da se vam ne ustavi list.

JUGOSLOVANSKO REPUBLIKANSKO ZDRUŽENJE.

Centralni odbor S. R. Z., ki sestoji iz zastopnikov lokalnih in okrožnih organizacij S. R. Z., je odglasoval, da se "Slovensko republikansko združenje" spremeni v "Jugoslovansko republikansko združenje" in da se eksekutiva pomnoži za pet članov, kot zastopnikov hrvatskih republikanskih organizacij do prihodnje konvencije. Oba predloga je sprejela tudi hrvatska republikanska organizacija in takoj izvolila pet članov v eksekutivo. S tem je bila izvršena pomembna akcija za republikansko združenje, kajti kmalu bodo vanj pritegnene tudi druge jugoslovanske narodnosti, tako da bo mogoče voditi uspešnejšo agitacijo med Jugoslovani za demokratično in svobodno Jugoslavijo.

Vsi, ki vidijo v kronah vladarjih bitja, ki imajo izključno pravico, da vladajo ljudstvo, so se besno zagnali v S. R. Z. Člane eksekutive so denuncirali pri vladi kot nevarne ljudi, da jih spravijo v zapor in tako razbijejo organizacijo. Ti pekleni naklepi so ponesrečili. V listih, ki so zagovarjali preje Francjožefa, zdaj pa Karadžrdževića, ali pa kraljevino kar tjevendan, ne da bi povedali, katerega kralja si žele, bila polna najnesramnejših obrekovanj, ki so v navadi le pri časnikarskih banditih najnižje vrste. Ves ta boj jim ni prinesel najmanjšega uspeha. Monarhistične vrste so se pričele zredčevati, dokler se niso popolnoma razredčile in je od monarhistične organizacije ostalo le še ime in pest ljudi, ki še vedno sanjajo, kako velika nagrada jih čaka, če se jim posreči Jugoslovanom vsiliti kralja. Vrste S. R. Z. so pa rastle in postajale vedno gostejše. Delo, ki ga je vršilo S. R. Z. je učinkovalo tudi na bratski hrvatski narod in ustanovila so se hrvatska republikanska združenja. Ta združenja so se zdaj v S. R. Z. zlila v eno organizacijo, ki bo nosila ime Jugoslovansko republikansko združenje in bo delala propagando med vsemi Jugoslovani za svoj program in svoje cilje. Polje za delo je postalo bolj široko in veliko, a obenem se je povečala tudi moč organizacije. S. R. Z. je do sedaj nastopalo le v imenu Slovencev, "Jugoslovansko republikansko združenje" bo pa lahko govorilo v imenu Jugoslovanov, ki so trpeli pod avstro-ogrsko avtokracijo. Legalne akcije, ki bodo odslej podvzete za pravično rešitev jugoslovanskega vprašanja, ne bodo več le delo Slovencev, organiziranih v S. R. Z., ampak bodo podvzete vseh Jugoslovanov, ki so se združili v "Jugoslovanskem republikanskem združenju" in se bojujejo z legalnimi sredstvi za pravično rešitev jugoslovanskega vprašanja in demokratično Jugoslavijo z republikansko formo vlade.

Za nasprotnike prave demokratične jugoslovanske republike, ki hočejo za vsako ceno vsiliti kronanega vladarja jugoslovanskemu ljudstvu, je to najhujši udarec, ker ta reorganizacija S. R. Z. govori odločno, da jugoslovansko ljudstvo ne mara kronanega vladarja.

Monarhistične vrste razpadajo, republikanske se pojačujejo.

SVET PRAV LAHKO IZHAJA BREZ BOGATIH DUŠEVNIH SLABIČEV.

Ljudstvo nima simpatij do bogatinov, ker vidi v njih svoje naravne nasprotnike. Ali ljudstvo ne ve, da so bogatini taki duševni pritlikavci, da preprost delavec nikdar ne bi menjal svoje pameti z njimi, če bi bilo mogoče izvesti tako zameno.

Kongresni preiskovalni odbor preiskuje delo takozvane "Narodne lige za varnost". Predsednik te lige je neki Lydecker. Preiskovalni odbor ga je pozval predse in ga izpraševal, če mu je znano, s čim se peča liga. In kaj mislite, da je odgovoril gospod predsednik? Igral je vlogo nevedneža in trdil, da mu niso znane stvari, o katerih je liga razpravljala v letakih. Iz njegove izpovedi, ki je kot trajen spomin zanešana v kongresni zapisnik, je v javnih zadevah tak nevednež, kot farmer, ki živi na samotni v hosti in so mu stvari znane le iz časnikov, ki jih prejme semintje.

To je stara pesem! Če bogatini hočejo, da je zanje izvršeno kakšno delo v javnosti, najamejo korumpirane časnikarje in advokate, ki so za denar pripravljeni storiti

vse. Ti najemniki opravijo zanje delo, in če je to delo tako umazano, da zasmrdi v javnosti in se zahteva preiskava, tedaj odklonijo bogati gospodje odgovornost za tako delo, češ, mi nismo izvršili tega umazanega dela, ampak to so storili naši najemniki.

V trgovini in industriji ni nič boljše. Tam imajo najete ravnatelje, poslovodje, in delovodje, da zanje mislijo in delajo. Dostikrat nimajo najmanjšega pojma, kako se izdelujejo produkti v njih tovarnah, torej nimajo logično tudi znanja o trpljenju delavcev.

Ker sami ne trpijo in ne žive v bedi, mislijo, da ves svet živi v blagostanju in da ni nikjer pomanjkanja.

Take duševne reve in pritlikavce kujejo korumpirani časnikarji v deveta nebesa kot cvet človeštva in mecene, brez katerih bi se svet podrl.

Svet prav lahko izhaja brez takih bogatih duševnih slabičev in kadar bodo izumrli, jih svet ne bo prav nič pogrešil.

Nožne Granate.

Urejuje Kajtebriga.

(No Copyright, Help yourself!)

Z mirovne konference: Porokando je izjavil, da Italijani zapuste Pariz, ako ne dobe New Yorka, ki je največje italijansko mesto na svetu. V tem slučaju bodo Italijani sklenili separatični mir z newyorškimi Indijanci. (Ta vest se je srečno potuhnila, ko je šla "skozi" cenzorjeve prste.)

Iz urada bele garde.

Organizacija A. A. A. za sežiganje copernice je pooblastila patra Skazimirja, da polovi vse slovenske metlojahače v Ameriki. Good luck!

Tekma za Noblevo nagrado.

Možje, možje! Dobri krščanski možje! Glejte, svet se podira! Vsa pekleniška golazen, gomazen in skakazen se je zarotila pri špčasti bradi samega Luciferja, da v eni noči poruči vse, kar je človeško mravljišče sezidalo od slavnih časov papeža Aleksandra VI. Velike in blage duše, ki stoje na straži, da obyurjuje človeštvo silne nesreče, se menda zastoj trudi; nihče jih ne posluša. Blagi in velikodušni kapitalisti v Ameriki in v San Marfuu ponujajo puntarskim delavcem peturni delavniki, 50% povišanja mezde in polovico čilstege dobička, toda mrhe odklanjajo krasno ponudbo. Mrhe hočejo jiransko diktaturo in nič drugega. Dobrosrčni trgovci na debelo in drobno porujajo blago za polovično ceno, toda mrhe zavrtačajo tudi to. Poglejte, možje, še nekaj! Anglija pošlja Irce svobodno in neodvisno republiko, toda blazni Irci je ne marajo, pač pa hočejo blazni Irce — anektirati Anglijo, Egipt in Kanado. Veliki Clemenceau bi rad dal barbarski Huniji vse, kar je njenega in še dvajset milijard nagrade, samo da podpisje mir, toda uporne hunske duše zahtevajo, da ententa anektira vse do Berlina. Poglejte, krščanski možje, še nekaj! Silno blagi in božanski gospod Sonnino kleči na kolenih in prosi trgovlave Jugoslovane, da si naj obdržje Trsti, Gorico, Reko, morje in vse, vse, ker Italija vsega tega ne mara, ne mara — za božjo voljo, toda trde jugoslovanske buče nočejo drugače, kakor da je signor Sonnino njihov gospodar. Po vsej sili rinejo pod Italijo. Poglejte, možje, še nekaj! — Ruski boljševiki (prekrižajte se, možje, prekrižajte!) nočejo poslati tujih čet domov s svojega ozemlja, da si jih zapadne oblasti lepo prisojijo, da jih naj puste domov, saj so jih oni sami (boljševiki) povabili v Rusijo in nihče jih ni pošiljal tam. Ali mrhe nočejo. — In končno pogledite, dragi možje! Nesrečno S. R. Z. je zbralo milijon dolarjev in svrho, da sezida slovenskim menihom in nunam lep kloster, krasen kloster v deželi Iowi, celo mesto klosterov, večje mesto kot je Jeruzalem in večje kakor Rim, ali menihi in nune nočejo klustra, nočejo posvetnega bogastva, oni in one hočejo živeti v pravem uboštju, samo da si zaslužjo nebesa. Vidite, možje? Zdalj pa, seditje, kdo je kriv, da se svet podira. —

Tako, dragi čitatelj! Tako je treba pisati članke od danes za naprej, kdor misli dobiti Noblevo nagrado.

Slovenski pater gre v Rusijo.

Slovenski pater je dobil potni list za Rusijo pod sleparsko pretrvezo, da gre tam misionarit. Njegov znanec ga sreča na kolo-dvoru.

Znanec: Kam pa, prijatelj?

Pater: Tebi lahko zaupam. (Mu šepče na uho.) Veš, v Rusiji so podržavili dekleta in zdaj jo maham naravnost tja. To je, kakor nalašč zame. Nobena sila me več ne zadrži tukaj.

Znanec: Ali za božjo voljo, menda ja nisi tako neumen, da greš volku v žrelo. Ne veš li, da barbarski boljševiki pobijajo ljudi na debelo?

Pater: Aaa! Boljševiki pobijajo samo izobražene ljudi. Samo izobražene, razumeš? Jaz sem pa brez skrbi. You see!

Nova epidemija.

Na tla se mož je zgrudil v kuti, ko se prikazal je faran nov, smelo pod pazduho držee rdečo(hm) marelo.

Kaj je boljševizem?

Militaristični socializem. Komunizem. Prehodna doba iz kapitalizma v socializem. Diktatorska vlada manjšine. Na glavo postavljen carizem. Bavnavizem za veliko dečo. (To je samo nekaj, v naglici pobranih definicij. Če ima kdo čitateljev še kakšne definicije, naj jim pošlje uredniku "Nožnih Granat".)

KRVAVA SEKIRA.

Krasna zgodovinska povest iz kanibal-
skih časov.
Special Time Zlepilo.
O joki — Narodna.

Čif Kula Bula je nameru karak pa dalih in ustavu se je pred lukno pod ta veliko bukvo. Iz luknje je hitr pokukala glavca Pile Mile in čif Kula Bula je hitr pograbu punco za lase in ji grdu zagrozju: "Aku nis moja, te ubijem vejs!

(Dalje prihodujič.)

(Opomba uredništva: Oglaso smo danes izpustili, kar ni zanje prostora. Drugi listi navadno izpustijo čtivo, kadar imajo oglase. See!)

KNJIŽEVNOST.

Znani ameriški pisatelj Upton Sinclair, ki je znan mnogim Slovincem vsled njegovega svetovnoznane romana "Džungel", je v zadnjem času napisal nove knjige, ki se dobe pri pisatelju.

Njegovo zadnje delo je "Jimmie Higgins", ki je tipičen junak. Jimmie je nasprotnik vojne s srcem in dušo. Vojna izbruhne in Jimmie se nahaja naenkrat sredi vojnega vrtina. Jimmie doživljuje razne doživljaje, pomile je na Francosko, udeležil se bitke pri "Chatteau Thierry." Poslan je v Rusijo itd.

Jimmie Higgins je slika ameriškega delavskega gibanja v štiri-letni vojni.

"Jimmie Higgins" stane \$1.70. Kdor naroči Jimmie Higginsa, "The Profits of Religion" in "King Coal," dobi vse za \$3.35. Denar ali denarno nakaznico je poslati z naročilom na sledeči naslov: Upton Sinclair, Pasadena, California.

Leavenworth, Kans. — W. D. Haywood, bivši tajnik I. W. W., je izjavil: "Z delom pojdemo zdaj naprej in se pripravimo za ponovno obravnavo, tako hitro in efektivno, kot le moremo. Mi smo najbolj zainteresirani, da se preklicuje tisti vojni zakon, po katerih smo bili obsojeni. Mi upamo, da delo dokončamo, kar naj naj stori tudi vsak drug dober American."

Slovensko Republikansko Združenje.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mary Aučin, Juraj Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbis Kristan, Juraj Kukovac, Tomo Lacković, Chas. Miskatović, Matt Pogorelec, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakić, Anton J. Terbovec, Jože Zvertnik.

Nadzorni Odbor:

Ivan Kroleč, J. Kvartil, Joško Oven.

Finančni Odbor:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zvertnik.

Tiskovni Odbor:

Etbis Kristan, Frank Kerže, C. Miskatović, Jože Zvertnik.

Glavni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skubic, pom. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odbor:

F. Aleš, J. A. Ambržič, L. Benedik, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostič, V. Cinar, F. Černe, Tomislav Čiček, F. Dolinar, Jos. Durn, J. Ermenc, J. Eržen, A. Flander, J. Frank, J. Fritz, J. Flor, F. Gorenc, M. Gorinšek, J. Goršek, F. Gottlicher, J. Govekar, F. Jakše, Jos. Jovan, J. J. Judnič, M. Jurčan, J. Kalan, S. Kavčič, Emiliy R. Kenig, J. Koblar, F. Kochevar, A. Koderich, J. Koklič, L. Krašna, A. Krizmančič, J. Kunstelj, A. Lipič, L. Lotrič, J. Matičič, M. Mehtony, I. Motek, T. Motz, J. Oblak, L. Pečenko, J. Peternel, M. Potnik, F. Rataje, J. Rezelj, A. Slabe, J. Seliškar, F. Sepich, A. H. Skubic, L. Sterlo, A. Suler, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verhovec, A. Vidrič, Chas. Wesel, F. Zaitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasilo:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletar; dnevnik: Glas Svobode; dnevnik: Prosveta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružena in obvladane centralizirane podporne organizacije. Slovenska Narodna Podporna Jednota (približno 15,000 članov); Jugoslovanska Katoliška Jednota (približno 8,000 članov); Slovenska Delavska Podporna Zveza s Dr. Sv. Barbore (približno 6,000 članov); Slovenska Svobodni-selna Podporna Zveza (sred 5,000 članov); Jugoslovanska Podporna Zveza Slaga (približno 2,000 članov).

Vsa pisma in denarne pošiljave naj se pošiljajo na sledeči naslov.

ANTON J. TERBOVEC, 3637-3641 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

IZVLEČEK ZAPISNIKA SEJE IZVRŠEVALNEGA ODBORA SRZ.

Seja se vrši v uradu gl. urada v četrtek večer, 3. aprila. Predseduje br. Frank Kerže. Od SRZ. navzoči člani eksekutive: Mary Aučin, F. Godina, F. Kerže, M. F. Konda, Wm. Russ, A. J. Terbovec, Jos. Zvertnik; navzoči od eksekutive Hrvaškega Rep. Uduženja: Juraj Bušnjak, Tomo Lacković, Juraj Kukovac, Charles Miskatović in Nikola Stakić.

Prečita se zapisnik zadnje seje in odobri. Gl. tajnik br. Terbovec poroča, da je 52 članov centralnega odbora SRZ. vrnilo glasovnice za sledeča dva predloga, sprejeta na skupni seji izvrševalnih odborov Slov. Republikanskega Združenja in Hrvatskega Republikanskega Uduženja, dne 12. marca 1919 in sier: Prvi predlog: Ali naj se ime organizacije "Slovensko Republikansko Združenje" spremeni v "Jugoslovansko Republikansko Združenje", okrajšano "J. R. Z."

Drugi predlog: Ali ste za to, da se število dosedanje eksekutive pomnoži samo do prihodnje konvencije s petimi člani (5) iz srede hrvaške organizacije?

Rezultat glasovanja je bil: 52 glasov za OBA predloga. Gl. tajnik H. R. U., br. Miskatović, poroča, da je tudi njihovo članstvo soglasno volilo za združitve obeh organizacij in za premembo imena na Jugoslovansko Republikansko Združenje in da so bili sledeči člani izvoljeni v eksekutivo J. R. Z.: Juraj Bošnjak, Juraj Kukovac, Tomo Lacković, Nikola Stakić.

Poročila obeh organizacij se vzame na znanje in brat predsednik pozdravi s primernimi besedami novo organizacijo in ji želi kar največ uspeha v prid Jugoslovanskega naroda in za svobodno republiko Jugoslavije.

Upravna pisarniškega dela in izpeljava vodstva se prepusti vodstvu gl. urada, ki naj preskrbi vse potrebno glede tiskovin in drugega.

Čitajo se dopisi.

Br. J. Terčelj; organizator za okrožno organizacijo št. 1. priporoča, da bi se vršila konvencija istočasno, ko se snidejo odbori za združitve naprednih podpornih organizacij. Kolikor mogoče in praktično bo eksekutiva upoštevala ta predlog.

V Rock Springs, Wyo., se je ustanovila krajevna organizacija in svetujejo, da bi bilo dobro poslati dobrega govornika na zapad. Z ozrom na to, da je delokrog naše organizacije sedaj zavzel take dimenzije, ko imamo opraviti direktno z vsemi jugoslovanskimi narodnostmi in ker je po zapadu veliko hrvaških, srbskih in slovenskih naselbin, se da naloga vodstvu gl. urada, da vse potrebno preskrbi in vnaprej organizira zapad za tako govorniško turo, kamor naj se pošlje najboljšje govornike.

Otr. organizacija št. 2 v Johnston, Conemaugh, Pa., je poslala še \$492.33, skupaj torej \$2,492.33, kot njen prispevek za narodni davek. Pomožnemu tajniku se naroči, da odgovori na njihove sugestije.

Br. Zvertnik poroča o shodu v okolici slov. cerkve v Chicagu, katerega je priredila kraj. org. št. 1.

Br. Kerže poroča, da je imel v državi Ohio štiri shode in da sta bila on in br. Godina na shodu v Joliet, Ill.

Stavljen in sprejet je predlog, da se odseke pomnoži na štiri člane. V finančni odsek je bil naknadno izvoljen br. Kukovac, v tiskovni br. Miskatović.

Jugoslav Review v angleškem in hrvaškem jeziku izideta v najkrajši dobi.

Anton J. Terbovec, tajnik.

GLEDE POŠTE ZA STARI KRAJ.

(Iz Tisk. urada J. R. Z.)

Dne 2. aprila je glavni urad SRZ. oziroma JRZ. prejel obvestilo iz glavne pošte, da je poštna zveza sedaj odprta za sledeče kraje: Hrvaško s Slavonijo, Bosno-Hercegovino in Črno goro. Ker smo mislili, da so bili slovenski kraji, ki tvorijo del Jugoslavije pomotoma izpuščeni, smo se takoj obrnili na glavnega poštarja v Chicagu in ga vprašali, ako je poštna zveza odprta tudi za slovenske kraje. Poštar je odgovoril, da se odredba nanaša samo na gori omenjene kraje in da Kranjska, Štajerska in Koroška niso vsete.

Na to pojasnilo je glavni urad JRZ. takoj pisal na glavnega poštarja v Washington, D. C. in nanj apeliral, da poštna uprava ustreže želji slovenskega naroda in dovoli poštno zvezo s slovenskimi kraji. Danes smo dobili odgovor od glavnega poštarja v Washingtonu, D. C., ki se glasi:

Slovenian Republican Alliance, Washington, April 5th 1919. Chicago, Ill.

Gentlemen:—

Referring to your letter of April 2nd which the Postmaster General referred to me, concerning the mailing of correspondence for certain places in the former Monarchy of Austria-Hungary, you are informed that the London Office, having given notice of the reopening of communication with Croatia-Slavonia, Bosnia, Herzegovina, and Montenegro, the opportunity to forward mail to those places was taken advantage of and the public so informed.

To the other places to which you refer as constituting also a part of Jugo-Slavia, there is no route of communication known to be open, but as soon as information on the subject is received in this department, notice of the fact will be given thru the press and the official bulletins of the government, for the information of all concerned.

Should the Alliance have for distribution printed matter or maps showing the outline of Jugo-Slavia, please be good enough to furnish this department with a few copies, if they can be spared, for retention in the files and reference to ease of mind.

Very respectfully, (Signed) Otto Praeger

Second Asst. Postmaster General.

Iz gornjega pisma glavnega poštarja povzamemo, da direktna zveza s slovenskimi kraji še ni odprta, se pa pisma lahko pišejo domov indirektnim putem.

Za slovenske kraje naslovite pisma skozi Hrvaško, na primer tako:
Gosp. Božidar Šetina
Črnomelj; Kranjsko
via Zagreb, Croatia, Jugoslavia.

ali pa: Anton Ponikvar,
Celje, Štajersko
via Zagreb, Croatia, Jugoslavia.

Na ta način naslovljena pisma mislimo, bodo prišla v Zagreb, odkoder jih bodo najbrž ekspedirali v domači kraj.

V te kraje Jugoslavije se pošilja samo nepriporočena pisma, časnikje in trgovske papirje. Denarja in paketov pošta sedaj še ne sprejema za pošiljatev.

Zadnji teden smo razposlali na nabiralce diplome, katere naj razporejemo med darovalce.

Spominška knjiga se je nekoliko zakasnila, to pa radi tega, ker so podpisali na nekaterih polah težko čitljivi in moramo vsa imena prepisati.

RUSKI MENJŠEVSKI PROTESTIRAJO PROTI ZAVEZNIŠKI INVAZIJ.

"Humanite", glasilo francoskih socialistov, je pred kratkim objavila manifest ruske menjševske (manjšinske) socialistične stranke, ki vztraja v opoziciji proti boljševikom. Toda izjavlja, da zavezniška intervencija uničuje nade ruskega ljudstva. Manifest sledi v celoti:

"Menjševska socialna demokracistična stranka v Rusiji ponovno izjavlja, da stoji na stališču popolne nevtralnosti napram sedanji sovjetski vladi. To naše stališče nam pa ne brani, da ne bi izvrševalni odbor stranke izjavil sledeče napram zavezniški politiki v Rusiji:

Kljub dejstvu, da je Leninova vlada sprejela vabilo entente za konferenco na Princemv otoku in da je ponudila zavezniškim vladam mir na temelju, da se plačajo dolgovi, da se ustavi revolucionarna propaganda in da dobe zavezniški gospodarski interesi gotove koncesije, celo teritorialne koncesije, drže entente vlade še vedno Demoklejev meč militaristične intervencije nad glavo revolucionarne Rusije, še vedno vzgajajo nade ruskih protirevolucionarjev in davijo naš narod z blokado, ki prinaša lakoto.

Ker se protirevolucionarne vlade Kolčaka, Krasnova in socialista Čajkovskija (izdajalca revolucije!) nočejo pogajati za mir, zahteva Rusija, da ententa stopi v diplomatske in gospodarske stike s sovjetsko vlado in sprejme ponudbo za mirno rešitev finančnih in gospodarskih vprašanj, ako noče absolutno igrati vloge sovražnika ruske revolucije.

Priprave za nadaljevanje militaristične kampanje proti Rusiji se nadaljujejo. Povsod je videti angleške in francoske vojaške misije, ki so v zvezi z organiziranimi ruski protirevolucionarnimi silami. Te sile se kaj rade odlikujejo z nečloveškimi represalijami: s streljanjem in oboznanjem itd. Istočasno in v sporazumu s Clemenceaum se pripravljajo poljska republika s Paderewskim in z ostalimi klerikali in šovinisti na čelu, da pomagajo založiti udarec revolucionarni Rusiji. Nazadnjaška Poljska je sklenila premirje s Čehi in Ukrajinci in ko je s pomočjo zavezniškov poslala svoje čete čez teritorij, ki je v rokah Nemcev, hoče zdaj anektirati ozemlje Litve, Bele Rusije in Ukrajine. To je nagrada Poljski, ker igra vlogo žandarja v službi protirevolucionarne buržoazije v Evropi. Prihod Varsoviča in Noulensa, dveh glavnih voditeljev zavezniške protirevolucionarne politike v Rusiji, v Varšo, govori jasno, kakšne sile stojijo za poljskimi šovinisti. Reakcijska vlada na Finskem tudi pričakuje nagrado: aneksijo Petrograda in ozemlja ob Finskem zalivu.

In če pristoječo k vsem tem apetitarjem še rumnske šoviniste, ki že dolgo časa poželjivo gledajo na Odoso kot na "svoje trgovsko mesto," ter admiralja Kolčaka, ki je sklenil s Japonci "patrijotično" pogodbo, na popdlagi katerih imajo Japonci kontrolo nad železnico v Sibiriji, tedaj so nam razumljivi agresivni načrzi imperialistov napram revoluciji. Njih namen je: razkosati in propati Rusijo in patakati ruskemu ljudstvu nov jarem domače in tuje aristokracije.

Delavske mase v Rusiji ne bodo bojevale do ljute skrajnosti proti razkosaanju svoje domovine in proti socialni reakciji, ki opira vse svoje nade na pomoč politikih, finskih rumunskih in japonskih nazadnjakov. Ako se tem nazadnjaškim silam posreči, da dosežejo svoj cilj, tedaj to pomeni večjo civilno vojno, morje krvi in popolno uničenje Rusije, ki je že doovlji izmučena. Ruske delavske mase ne bodo nikdar dopustile, da se Rusija razkosa in da se vrnejo v deželo polfcisti, graščaki in kapitalisti; delavstvo pojde znova v boj in ponovno si bo priborilo izgubljeno svobodo.

Ali želi francoska buržoazija, da zatre zadnjo iskrico simpatij med ruskim ljudstvom do Francije? To se zgodi v tistem hipu, ko spozna ruski narod, da je francoska republika tista sila, ki vodi kampanjo graščakov in kapitalistov na Poljskem, Finskem in v Rumuniji v svrhu, da zadnji dobe še enkrat priložnost za odiranje in ropanje ruskega ljudstva.

Ali bo proletarijat zapadne Evrope dovolil, da omenjene nazadnjaške vlade, napolnjene in ojačane vsled svetovne vojne in ko so s pomočjo bele garde skrušile svoje lastne delavce, opravljajo službo mednarodnih žandarjev za potlačanje delavskega razreda po vsem svetu? Ali bo proletarijat dovolil, da postanejo armade Paderewskega, Bratiana in Manneheima obožene policijske sive svete alijance kapitalistov, ki hočejo napraviti iz lige narodov ligo imperialističnih brigantov?

To so vprašanja, ki jih stavi lojalna, demokracistična Rusija na javno mnenje vsega sveta.

Demokracistična Rusija pove še enkrat vsemu svetu, da energično protestira proti zunanji militaristični intervenciji. Naša stranka govori v imenu tistega dela ruskega delavskega razreda, ki nasprotuje bazi boljševiškega režima, ker ta baza je katastrofalna za socialistični program (francoski tekst teh besed se glasi: "... la parte de la classe ouvriere Russe qui s'oppose aux bases du regime Bolchevik funeste a la politique Socialiste").

Naš protest proti zunanji militaristični intervenciji in proti nakanam reakcijskih Rusov izvira iz prepričanja, da intervencija in ker ententa odreka vsak sporazum s sovjetsko vlado ni nič drugega, kakor nadaljevanje krize v Rusiji in ubijanje našega ljudstva. Naš protest ptehaja iz prepričanja, da kontrarevolucionarna mobilizacija samo izkiva teroristične tendence delavcev. Nasprotno: Dajte Rusiji priložnost, da se razvije mirno; odpravite blokado, ki jo hoče zaдушiti in videti boste, da bo koncu lu konec terorizma v Rusiji, kajti delavski elementi v Rusiji, ki so niso prepričani s boljševiškim in anarhističnim iluzijami, bodo sami izžrtli politični režim sovjetske Rusije, obnovili politično svobodo in triumfirali z izvedbo gospodarskega programa, za kakršnega so sedanje razmere v naši deželi zrele.

Menjševska socialistična stranka apelira na vse socialistične stranke in vse delavske unije po vseh državah, da pomagajo doseči kak sporazum med ententnim vladam in Leninovo vlado.

Meniševska socialistična stranka prisrčno pozdravlja korak, ki ga je storila mednarodna socialistična konferenca v Bernu s sklepom, da pošlje delegacijo v Rusijo za proučitev tujakšnih razmer: stranka upa, da prihod po oblačenih zastopnikov zapadne socialne demokracije prinese ruskemu proletariatu moralno pomoč, da se ložje izvleče iz sedanje nevdržljive situacije.

Centralni odbor socialistične stranke polaga vse nade na aktivno intervencijo mednarodnega proletarijata, ki ima štiti rusko revolucijo pred bodalom, ki jo ugrožja.

Naznanila, vabila in zahvale.

Lorain, O. — Naznanjam vsem članom in članicam lokalne organizacije št. 13 S. R. Z., da je bilo sklenjeno na zadnji seji, da se zanjprej vrše redne mesečne acje vsako drugo nedeljo ob devetih zjutraj pri br. Franku Justianu. Ujjudno so vabljeno vsi svobodnoizvoljeni rojaki in rojakinje, da se pridružijo naši armadi, katere geslo je: **Jugoslavija za ljudstvo ne pa za kralje in druge izkoriševalce!** — John Bruss, tajnik.

Kinney, Minn. — Opozarjam žlane dr. Vstani Slovan št. 367 SNFJ., da se udeležijo seje, ki se vrši kot običajno tretjo nedeljo, to je 20. aprila ob dveh popoldne. Rešiti moramo več kočljivih zadev, ki se rešujejo le v dvorani, kar mora priznati vsak razumen človek, ne pa kakor nekateri sedaj postopajo. — Obenem sporočam članom, da si bodo lahko izvolili mojega namestnika in si boste pripravili, da si izvolite mola, ki bo v resnici zmožen za ta posel brez ozira na prijateljstvo ali bratstvo. Meni predpobavljajo, da sem se predlozilo za — bossa! Vam vsem je tudi znano, da nisem prišelje na tajaškem stolec. Prosim torej, da se vsi udeležite seje v mestni dvorani. — Tony E. Gneada, tajnik.

OPOMIN.
Skidmore, Kans. — Opozarjam dočlenega člana, ki je poslal "Prosveto" dopis iz tujakšnje nasilbine, pribleden dne 27. februarja v šte. 48, da naj pazi, kaj piše za javnost. Pri društvu se vedno gleda, da gre vsesp. pravici in da se ne dela krivica jednoli in članom. Uradniki so vedno za pravico. Članov, ki so oddajeni žez tri milje, ne moremo klicati na seje. Nekateri so farmarji. Komur je pri sreč. korist društva, naj se dobro informira predno sumnja koga o kakani nepravilnosti. Vse take stvari naj se v bodoče urejujejo pri seji društva. Dobro je več misliti, pa manj pisati. — John Some, predsednik; Josephine Comažar, tajnica; Anton Padar, blaginjak.

Opomba ured.—Ta opomba se je po pomoti zakasnila. Ona odliča v opombi ured. je bila istotako pomotoma priobčena.

SEJE NE BO 13. APRILA.

Lvov, III. — Društvo "George Washington", šte. 270 S. N. P. J., ne bo obdržalo svoje seje dne 13. najtoga aprila, ampak redna društvena seja je preložena za teden dni in se vrši dne dvajsetega aprila t. l. — F. Vidmar, tajnik.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem znancem in prijateljem, da je kruta smrt pretrgala nit življenja mojemu dragemu bratu

FRANK PETRIČU,

Pokojni Frank je umrl za pljučnico dne 19. marca t. l.; bolan je bil samo 5 dni. Doma je bil iz Selčeka, Begunje pri Cerkljici, Notranjsko, po domače Bebrovo. Star 38 let in samski. V Ameriki je bival 15 let in je bil vedno tujak v Lorainu. Imel je mnogo prijateljev. Bil je dober in miren fant do vsakega prijazen in je ustanovitelj in večletni tajnik dr. sv. Barbare sedaj "Planinsid Raj" S. D. P. Z. ter ustanovitelj in tajnik dr. Jugoslovan S. D. Z. član in tajnik dr. Bled S. N. P. J.

Vsa tujakšnja slovenska društva so mu poklonila krasne vence za kar jim izrekam najlepšo zahvalo. Zahvaliti se moram, tudi družini John Svetetovi za krasen venec in družini Josip Svetetovi za lepe čvrtlice.

Hvala tudi John Ivančiču predsedniku dr. Jugoslovan št. 21, S. D. Z., kateri se je največ potrudil, da je bilo vse v redu. Iskreno hvalo izrekam tudi vsem tistim, kateri so ga sprenili na njegovi zadnji poti.

Mirno v tuji zemlji snivaj. Rahlo naj te zemlja krije. Spavaj dragi brat sladko. Mirno v tuji zemlji snivaj. Večni pokoj naj ti bo.

Josipina omožena Eisenhard žalujoča sestra. Anton Eisenhard svak.

Oče in mati, bratje in sestre v stari domovini ako še živijo. Lorainu, 7. aprila 1919.

NAROČNIKOM V POJASNILU.

Za cglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo de njih notene odgovornosti. Vsak kdor kaj kurt iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripise. Vsa, ko odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravništvo lista.

Famoznih profesorjev famozna zdravila.

Našim prijateljem:

Tem potom Vam poročamo, da smo si nabavili tudi druga čudovita zdravila, koje so predpisali ravno tako splošno znani profesorji, kakor so oni, koji so iznajdili druge naše izdelke, in do cela smo prepričani, da bode te temi zdravili ravno tako zadovoljni.

Profesorja Wellman-a zdravilo št. 411, famozni LAXPAPAIN. Za pokvarjeni želodec. Napahnesje po jedi, slabo prebavaje, vročina, bol v želodcu, glavobol. Ako se počutite, kot da bi imeli veliko težo v želodcu, tudi za zaspanost, plavajoče mrene na očeh, slab okus v ustih, slab duh, slab tek, ako ste podvrženi nervoznosti. Kislil želodec, mučnost, neprebavjanje. Cena za šest zavojev, kar zadostuje v vsakem slučaju, deset dolarjev. Ako naročite samo 1 zavoj dva dolarja.

Profesorja Lyon-a zdravilo št. 768 splošno znani LAXPIRIN. Rabi se ga za glavobol, nevraltija, za prehlajenje pra, za prehlajenje v glavi, ako ste v mrzličnem stanju. Rabi se tudi proti revmatizmu, vnetju živec, prenapete žile. Cena šest zavojev, ker zadostuje skoraj v vseh slučajih, deset dolarjev; posamezni zavoj stane dva dolarja.

Profesorja Smithon-a zdravilo št. 999, čudoviti LAXELIA. Rabi se ga za teška prehlajenja v prsih, posebno v takih slučajih, kjer čutite veliko tesnobo v prsih in da imate velike poteškoče pri izpljuvanju. To je zelo dobro sredstvo v takih slučajih in v nobeni nihi bi ne smeli biti brez njega. Cena šestim škatljem, kar zadostuje skoraj v vsakem slučaju, pet dolarjev; posamezna škatlja stane en dolar.

Profesorja Ebbett-a zdravilo št. 871, dobro znani LAXALOIN, rabi se ga za prehlajenje v glavi, za gripo, za bistravke, vnetje grla, vnetje pljuč, nahod, utrujenost telesa, za kroke, kašelj, težko dihanje, mrzlico, in za glavobol. Zanemarjati prehlajenje pomeni canamor, ne odlašajte, marveč pripravite se. Šest zavojev, kar zadostuje skoraj v vseh slučajih, stane pet dolarjev; posamezni zavoj stane en dolar.

Profesorja Wellsey-a zdravilo št. 333, splošno znani LAXAGIN, za revmatizam, nevraltijo, boleest žil po celcm telesu in v kosteh. Vnetje glijdov z morebitno mravico; ostre in hude bolečine, ako postanejo glijdi nekako trdi, kar Vam pri kretnji povzroča bolečine, premikanje bolesti od enega dela telesa na drugi del, utrujenost, vročina in oteklina prizadetih delov, slutan jezik, zaprtju črev. Šest zavojev skoraj zadostuje v vseh slučajih in stanejo pet dolarjev. Posamezni zavoj stane \$1.00.

Profesor Wellman-ove bulgarskega čaja pilne za zaprtje, za zdravilo št. 650. Rabi se za jih a izvanredno dobrim vspehom za: zaprtje, neprebavjanje, slab želodec, nerednost ledvice, bolost na jetrih. To je najboljši svetovni pripomoček za vzdrževanje pravičnega reda pri obeh spolih. Narejeno in zelenjavno. To je graditelj krvi, telesa in zdravia. Vedno bi morali imeti te pilne pri roki. Šest zavojev zadostuje skoraj v vseh slučajih in stanejo pet dolarjev; posamezni zavoj stane \$1.00.

Profesorja Schmidt-a zdravilo št. 100, za šenske, famozni VIBURNUS. Rabi se za beli tok, za bolečine v spodnjem delu trebuha, za bolečine v križu, ki sežejo doli po udih. Dober pripomoček za redno mesečno čiščenje. Za bolečine na temenu in bazi glave. Bolečine pri mesečnem čiščenju, osobito v slučajih, kjer je tako čiščenje zastalo vsled prehlajenja. Obenem je tudi izvrsten pripomoček za šenske obnove organe. Šest zavojev zadostuje skoraj v vseh slučajih in stanejo deset dolarjev; posamezni zavoj stane dva dolarja.

Dragi štitalci! Nikar ne mislite, da Vas bojejo tu označena zdravila ozdravila v eni minuti, akoravno so predpisana od enih izmed najbolj slovesnih zdravnikov. Imeti morate potrpljenje, treba je dovoliti čas, da zdravilo pokaže svoj efekt. Nikde ne more pričakovati, da bi se ozdravel, bolečin v želodcu, na ledicah itd. v teku enega dneva ali enega tedna, osobito ako je trpel vsled takih bolečin že več mesecev ali let. Dajte medicini čas, da zamore delovati, rabi te jo redno in po predpisih in bresdvomno bodele čutili nje učinek, kakor so drugi občutili. Ker zaloge tu navedenih pravil večkrat poidejo, ne moremo jamčiti, da bodeimo imeli vse izdelke ob vsakem času v zalogi. Radi tega je najbolje, da takoj naročite toliko, kolikor je navadno potrebno za zdravljenje posameznega slučajja. S tem si bodele zasigurali, da bodele imeli dovolj zdravila pri roki.

THE LAXAL MEDICINES CO.

Box 963, Dept. 101, PITTSBURGH, PA.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 50 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povzamejo cen je sedanja potreba, da se ohrani sanasijska vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper dragoje na vseh številnih potrebnih naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji stebel in morali smo cene nekoliko povišati. Vsa prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjih, ko moramo velike ved plačevati za potrebščin, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče dragi je v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov pavnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ina tako zaupanje in vspeh med svetom, ker nič. — Bol izgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezn jih je desetdeset odstotkov povzročenih in spodbetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino osluti želodec in odstrani iz notranjšine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšno brio slotovnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi laki so prsti vaskularne potrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravila grenke koreninice ter krasno tarate rudete vino. V sadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadno slabote, kakor tudi v ledolnih neprilikah, ki rade nadlegujejo šenske ob spremembi kljta ali ruderja in druge delavce, ko dolajo in vdihavajo plin, že rabi te lek, boete našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobrite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodera vselje v koron bolečine, zato pa je slati v slučajju protina, ali revmatizma; nastajajo, lumhago, otrplosti glijdjev in drugih, najhitreje zanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posobno za izpiranje grla in ust. letotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih tak nih otvorov. Doli se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJSE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH
GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

IZ URADA TISKOVNEGA ODSEKA SRZ. IZ TRSTA.

Trst, 30. novembra. — Predvečerašnjem so se zopet vršile obravnave pred tukajšnjim italijanskim vojnim sodiščem radi protinarodne propagande. Glasov laško-liberalnega lista "La Nazione" je bil obtožen 25letni kočijaž Rudolf Turcovic iz Trsta, da je v tramvajskem vozu izrekel nekaj besed proti Italiji in da je baje zavpil: "Hočemo reepubliko!" Njegov branitelj je predložil sodišču avstrijsko vojaško izpovednico, da je obtoženec duševno bolan. Sodišče je sicer priznalo, da je obtoženec deloma umobolen in ga je obsodilo na dva meseca in 25 dni zapora in na 42 lir denarne globe. — 45letni mizar Viktor Calligaris 48letni mornar Gustav Flora in 40letni težak Artur Turini so bili obtoženi da so kričali na javni ulici: "Živel svobodni Trst! Trst Tržačanom!" in da so se neprijazno izrazili o italijanski vladi, češ, da je bila avstrijska vlada boljša. Branitelj je izvajal, da gre hrčkone za nesporazumljenje, ker pozna on osebno obtoženece in njih italijanska čustva. Ko so bili aretirani; da je bila gneča, in da se je veselo tega zgodila pomota v osehah. Sodišče je sprejelo ta izvajanja in oprostilo obtoženece radi nedostajanja dokazov. —18letni Viktor Ronetti iz Buj je bil obtožen da je v Bujah ob izprevodu za, zakričal: "Tukaj hočemo republiko!" in "Doli z Italijo!" Obtoženece je tajil. Sodišče ga je obsodilo na dva meseca zapora in na 42 lir denarne globe. — Radi, sličnih vzklikov je bil obsojen Fran Čebul na dva meseca in 15 dni zapora in 42 lir denarne globe.

Trst, 1. decembra. — Večera je dala gubernijska oblast nalepiti po vojaki naslednji glas, ki pa doslej ni bil objavljen v uradnem listu: Kdor koli bi s kakršnimi si bodi sredstvi oškodoval koristi, ki so v zvezi z vojaškim in političnim položajem Julijske Benečije, podanim po zasedbi kraljeve uprskne, ali bi z besedo ali dejanjem žalil znake ali osebe, ki predstavljajo take koristi ga zadene, če dejanje ne ustvarja drugega pregreška, označena in kaznivoga po zakonu, kazni navadnega zapora do pet let in globo do 5000 lir. V težjih primerih se more zapor podaljšati do osem let. Z enako kaznijo se kaznuje kršenje odredbe z dne 24. novembra t. l. nanašajoče se na javne shode, zbiranja ljudstva, pohode itd.

Trst, 3. decembra. — Glede carinskega razmerja je odredilo gubernijsko oblastvo Julijske Benečije v glavnem tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro, ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabe se smatra na mesto finančnega ministrstva posavljeno vrhovno armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz nacionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drugi del brez plačila novih carinskih pristojbin izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljke potem obmejne plovbe iz luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljenja, kakor je določeno za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se mora ugotovljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski uradi Julijske Benečije korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzjavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omenjene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskarske carinske tarife podvrženo nižji carini nego je ona, ki je določena po tarifu kraljevstva. Take spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristaja

gubernijski oblasti, izdajati dovoljenja za uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjemne iz omenjenih odredb.

Trst, 3. dec. Gubernijska oblast je prepovedala uvoz inozemskih časopisov in ilustracij, posebno nemških, čeških in jugoslovanskih. Po mestu prodajajo in kolportirajo mnogo italijanskih vladnih ali vladi prijaznih listov iz kraljevstva; pa tudi opozicijskim časopisom iz kraljevstva uvoz semkaj ni dovoljen, tako n. pr. socialističnemu listu "Avanti", ki ga ne smejo razpečavati niti v Benetkah.

Trst, 3. decembra. — V prihodnjih dneh prične v Trstu poslovati več bančnih zavodov iz kraljevstva, in sicer "Banca d' Italia", "Banca d' Napoli" in "Banca d' Roma" in "Banca commerciale italiana".

Hudo pomanjkanje petroleja v Slovenskem Štajerju. Pišejo nam s Štajerskega: Petroleja nam prinašajo že meseca in sedaj so nastopili kratki dnevi; pomanjkanje svetila je postalo neznosno. Kmet potrebuje zarana in zvečer luč, ker mora opravljati važna gospodarska dela. Obrtnik ne more biti brez luči v svoji delavnici. Meščan in uradnik potrebuje luč, ker ne moreta lezti v postelji že ob peti uri popoldne, zarana ležati do sedme ali osme ure. Važna gospodarska dela zaostajajo; delavne moči morajo počivati, velika zgruba v celotnem gospodarstvu! Narodna vlada mora tu poseči vmes. Petrolej se mora dobiti za nas ali iz Galicije ali iz Romunije ali od drugod. Ako bi se pri vladah teh držav posredovalo, bi se gotovo dosegel uspeh. S pomočjo Srbije bi se dal petrolej dovažati po Donavi. Nemci, ki so vzeli v svojo oblast vrelce in rafinerije v Romuniji, so gotovo že pregnani, so že zapustili deželo! Promet s petrolejem iz Romunije bi se tedaj dal urediti za celo Jugoslavijo dovoljno. Treba je zavedo vzeti energično v roke in tudi dognati! Gospodarski interesi so prvi!

La Banca Italiana di Sconto v Trstu. Italijanski listi poročajo, da je otvorila dne 2. dec. svoje poslovanje v Trstu La Banca Italiana di Sconto "v svrhu pospeševanja trgovskega razvoja italijanskega Trsta".

Ameriške vesti.

ORGANIZACIJA LETALCOV V ARMADI.

Washington, D. C. — V kolikor se je izvedelo do sedaj, izdeluje vojni department načrte, po katerih bo letalski oddelek obdržal 1,700 letal v aktivni službi, v rezervi pa 3,400. Seveda veljajo te številke za armado 509,000 mož in oficirjev. Od teh jih odpade na letalski zbor 1,023 oficirjev in 21,853 mož.

Organizacijska tablica pokazuje, da bo letalski zbor v mirnem času štel sedem in osemdeset škvadronov, od katerih jih dodele dva in štirideset k obrambi obale in dva in štirideset k obrambi ozračja v Zdr. državi in na otokih. 20 škvadronov bo služilo za preganjanje sovražnika, pet in dvajset bo metalo bombe in izvrševalo opazovanja. V armadnem letalskem škvadronu je osmnaest aktivnih letal. Po tem načrtu bo dva in štirideset balonskih kompanij, ki bodo razdeljene v tri dele po štirinajst kompanij.

TOLOVAJI SO ZAPRELI ŽRTE V LEDNICI.

Chicago, Ill. — Štirje zamorski banditje so se oglašili v pisarniških prostorih dveh kompanij in odnesli za \$1,090 v gotovini in za dolžnicah svobode.

Četvorica se je najprvo prikazala v pisarniških prostorih Schweizer kompanije, ko sta bila na delu Albert H. Schweizer, ravnatelj trdnice in uradnica Ethel Facha. Milo Trenka, zastopnik za trdnico, ki prodaja sestavne stroje, je uradnici razkazoval stroj, ko so vstopili banditje. "Roke kvizko", so zakričali tolovaji svoj običajni pozdrav. Srečala so vsi trije ubogali, kajti banditej so panje namerili samokrese. En bandit je stopil k blagajni in našel je v nji \$300 v gotovini \$350 v zadolžnicah svobode in \$900 v čekih. Bandit je razmetal čerke po tleh in ko je videl, da plen ne bo velik, je stopil k ravnatelju in mu dejal: "Najbolje je, da pridete na dan še z drugim

denarjem," in pritisnil mu je samokres na senec. Ravnatelj mu je odgovoril, da je reven kot črvena miš. Bandit mu ni verjel, ampak je preiskal njegove žepce. V njegovih žepih so našli \$49. Zdad so preiskali se žepce uradnice in ji vzeli \$22. Po izvršenem ropu so zaprli vse tri v ledenico, kjer so ostali do 1. ure. Končno je njih klice na pomoč slišal neki mali deček, ki je prikljugal ljudi, da so jih rešili iz ledenice.

Pol ure kasneje so štirje zamorski banditje vstopili v pisarniške prostore Consumers kompanije, v katerih so se nahajali ravnatelj Frank Christ, uradnik George Broshans in šest delavcev. S samokresi so roparji prisilili delavce, ki so via dvorišču razkladali premog, da so vstopili v pisarno, kjer so jim seveda preiskali žepce in pobrali denar, kakor se jih zapeli v umivalno soko. Žrtve tolovajev so ostale v umivalni sobi skoraj petnajst minut. Zadnjikrat so videli zamorske bandite, ko so skočili na vlak Chicago and estern Indiana železnice, ki je vozil proti jugu.

ODPUŠČEN VOJAK JE ODSEKAL ŽENSKI GLAVO.

Peoria, Ill. — Bando Buffalo odpuščen vojak, je s sekuro odsekala glavo Matti Dorselyjevi, lepi Malajki. Vojak trdi, da ga je ženska prejšnjo noč oropala.

DELAVSKA STRANKA JE PRIČELA S KAMPANJO ZA USTANOVNO KONVENCIJO.

Chicago, Ill. — Delavska stranka je pričela s kampanjo za izvolitev delegatov k ustavni konvenciji konec minolega tedna. Sprejet je bil predlog, da zbere stranka v okraju Cook \$50,000 v skladu s prihodnjih štirih tednih. Izvoljeni so bili potrebni odbori, da se agitacija za nabiranje prispevkov razširi in organizira po vseh volilnih hokrajih do koncem aprila.

Morton L. Johnson, tajnik stranke, je bil pooblaščen, da takoj poveri delo petdesetim organizatorjem, ki imajo nalogo, da organizirajo potrebne klube, da pridijo življenje v politično gibanje delavcev. Sprejeti so bili tudi predlogi, da se obdržavajo shodi, z znanstvenimi in podučnimi predavanji, da se delavci tako seznanijo z resnico, da ne morejo računati a svojo osvoboditvijo, dokler se ne poslužijo glasovnice v svojo korist.

Tajniku Johnsonu je bilo naloženo, da gre v St. Paul, Minn., in tam konferira z odborniki Ne-strankarske lige (farmarske organizacije, ki je v Severni Dakoti porazila demokrate in republikane) o sodelovanju farmarske organizacije z delavskimi konzumnimi združenji.

Zaključek je bil storjen, da se agitira z vsemi sredstvi za izvolitev 19 delavskih delegatov k ustavni konvenciji. V septembru se vrše primarne volitve, v oktobru pa glavne ali odločilne volitve. Volitve so zelo važne, kajti ustava je fundamentalni zakon, na katerem stane drugi zakoni. Če bočejo delavci, da sodišča ne bodo proglašala socialnih zakonov

Zdravilo za kri.

Je li vaša kri ne čista, ali vam pokazujejo izpahki po koži in životu, tedaj če je tako potem potrebujete zdravilo za vašo kri, nekaj kar bi izčistilo vašo kri in ustavilo izpahke po životu. Torej če hočete imeti dobro zdravilo ne zabite tega

Severov Kri Cistilec

(Severa's Blood Purifier) je dobro znano zdravilo vsled zdravilne možnosti in uspešne vrste. Priporočta se vselej, kadar ste opazili kožne izpahke, ture, male rane in stare tekoče bojne rane. To je idejajno spomladansko splošno zdravilo za oslabele. Cena je \$1.25. Dobi se v vseh lekarnah.

Milo za kožne izpahke, naj bi bilo vedno antiseptično čisto, ki vsebuje snovi skaterini je upeti, da bodo pomagale odstraniti bolne dele kože. Za vse take slucaje mi vam priporočamo

Severovo Zdravilo mila za kožo (Severa's Medicated Skin Soap) ker vemo, da je tako sestavljeno da lahko odgovorja na take potrebe. Sploh bi se moralo imeti pri vsaki družini to antiseptično zdravilno milo za rane, sluznice. Cena je le 25c.

Srbečine so nevdavno drže ljudi v ti dobi in so zelo znane vsled pečenje in njih sitnosti. Mi priporočamo vsem ki trpe vsled srbečin, naj si kupijo in takoj rabijo

Severovo Mazilo zoper kožne bolezni (Severa's Skin Ointment) na prostor kjer jih koža srbi in peče, prepričani smo, da pomoč bode hitra v tem. To mazilo se vpije v kožo in tako odnese prec vse srbečine in pomaga naravnim zdravljenju izvrstno. Cena je 50c.

Severova družinska domača zdravila se prodavajo v vseh lekarnah. Vedno zahtevajte Severove izdelke. Odklonite vse ponaredbe. Ako vam ni mogoče dobiti Severovih zdravil v vaši lekarni, tedaj pa pošljite naročilo nam in priložite pravilno svoto denarja zvan.

W. F. SEVERA CO., CEDA RAPIDS, IOWA.

protiustavnim, morajo izvoliti svoje poslance za ustavno konvencijo, da predelajo ustavo tako, da bo služila delavskim interesom.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. G., Pueblo, Colo. — Kolkor je nam znano, ni več dotične knjige, katero želite, nikjer v Ameriki. Zaloga je razprodana.

V. L., Gross, Kans. — Obrnite se na tajnika dram. društva Fr. Česna, 1185 E. 61 Str. v Clevelandu.

K. R., Thornton Cit. y. Ill. — Stvar je preveč osebna, zato ne moremo priobčiti.

M. F., Mulberry, Kans. — Tištega naslova v Švici ne potrebujete več. Zdad lahko pišete direktno na naslov v stari domovini, toda pristaviti morate: via Zagreb, Jugoslavija, Europe.

O. K. Joliet, Ill. — Če lažnjivi pater ne bo kmalu prenehal s svojimi natočevanji mu bodo drugi zakurili da mu postane kmalu prevročje. Do sedaj je ogrizel vse ljudi javno, ki so mu bili po njegovih mialih na poti celo v katoliških vrstah.

Ameriške oblasti bo menda zanimalo, kam je šel denar, ki ga je dal Dumba, prejšnji poslanik ernozolne Avstrije. Ali je bil ta denar naložen na banki, ali čaka kje drugje ugodne prilike, da se prične agitacija za habshurško avtokracijo? Tisti, ki so prejeli denar od Dumba, so najbolj zagrejeni nasprotniki demokracije in ljudske svobode, posebno pa svobodne in demokratične Jugoslavije. Ti ljudje so tudi sovražniki Združenih držav, čeprav zdaj hlinijo lojalnost.

Milwaukee, Wis. — Za dopise se ne računni rdečega centa. Po zdrav in obilo uspeha!

Posebna novica! Stojte in čitajte!

Ker imamo nekaj krasnega na razpolago. Krasna godbeni ura in najnovjša izdelka. Ta ura kaže ure, minute kot vsa ura. Trpčna in krasno izdelana. Ako lotite lotiti godbo potem vam ni potrebna trobilni demarje za rane godbene instrumente kot: piana, fonergraf, vijolin, kornet ali druge, vi samo navijete to uro ki vam igra krasno komade kateri narede vsajje vaš in pristanjtem. Igra 15 minut za vsako navilje. Igra drugi komad ima izvrsten mehanizam in kolesje za godbeni del so sami spremeni. Ta ura je velika vrednost, ki kar kaže čas in daje godbo. Tako ura bi morali imeti v vsaki hiši kot za okras. Najdete osebe, da ne bi bila zadovoljna s to ura. Določite se edino pri nas na prodaj. Navdna cena te ura je \$18.00. Kdor izreče to oglasa in nam pošlje brošuro dne 15. maja mu jo pošljemo za svoto \$9.75. Mi ne zahtevamo denarja v napred, samo pošite nam vaš naslov, priložite \$2.00 kot v zagotovilo in ostalo po plačate potem ko se vam prišene ura na vaš dom. Kdor nam pošlje celo svojo \$9.75 takol, dobi ZASTONJ krasno kavatno ura in polodnevno veržico.

OPOMBA: Vaša hiša tell to ura za svoto \$9.75 naj bi postil svoje naravnje pred 15. majem, ker potem se bo cena zvišala na \$18.00. Ne odlašajte, pošite po njo še danes, za naslov:

European Watch Co., 1418 W. Division St. Dept. 210,, Chicago, Ill.

Pozor rojaki in družt. sobratje!

Odpi sem svojo novo, moderno krojačnico kjer izdelujem obleke in suknje po najnovšem kroju; prodajam tudi obleke po najnižjih trgovskih cenah (Wholesale price). Vi si lahko prihranite 10 do 15 dolarjev; dobiček katerega navadno dobi trgovec. Vse delo in blago vam jamčim, ako vam obleka ne prištoja vam povrnem vaš denar. Rojaki iz Chicago, okolice in bližnjih naseljenih mest, ne pustite, se varati od zidov, temveč raje pridite in si oglejte moje izvrstno blago in vzorec, prej nego greste drugam kupit; prepričali se bodede, da so moje cene smodne in blago prve vrste. Ako ste prepričani si prihranite 10 do 15 dolarjev pri obleki, tedaj se vam gotovo izplača, naročiti si vaše obleke pri meni kadar jo potrebujete. Rojaki živeti v drugih naselbinah v Združenih državah si lahko tudi prihranite od 15 do 25 dolarjev pri vsaki fini obleki, ker se cene po deželi nedvomno mnogo višje kot v mestih. Vse listine imam tako točno urejene, da lahko vsak rojak rojaku ali žena moči vsame mero za njegovo obleko. Pišite še danes po moj cenik, vsake blaga in za listine v katerem so vsi podatki in katalog in narva ki jo želite. Vse to vam pošljem brezplačno. Kadar potrebujete obleko pišite takol, ne odlašajte. Moje trgovina je solidna in ne židovska, moje ime je še marsikaterem rojaku znano, zadnjih pet let imel sem svoje krojačnico v Washington, Ill., katerim se še v nadalje priporočam za naredila.

JOS. STIRN,

1356 Wellington Ave., Chicago, Ill.
Vogel Southport in Lincoln Ave.

NIKA NA PRODAJ na South Hamlin Ave., Stev. 3750 po ceni 1 cent. Nika ima svedom, centralno kurjevo in cementovano klet. Cena se izve pri gospodarju.

Previdna gospodinja inaje dani vsako svo stikator Dr. **PAIN-EXPELLER** Slinavica izumljena za ubranje pri vsakovrstnih bolečinah, prehladu, vnetostih itd. Jedinje pravi s varstveno izumsko šifro. Ma in št. v lekarnah in supermarketih. P. AB. SCHIFFER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

NAPRAVITE VAŠO PIVO DOMA. To ni mehko pivo ali near beer, temveč pravi močan, okusen in pegasto pivo. Mi vam preskrbimo Hops in malt ekstrakt "Victoria", s katerega si potem izdelate po našem navodilu izvrstno pivo. Cena ekstraktu za 14 galon Lager pive je \$3.00 za Porter pivo, \$1 več. Delati pivo doma in pošiljanje ekstrakta je dovoljeno. Pošljite denar in mi vam pošljemo pošilnina vredno "Victoria Supply Co., 654 Morton Bldg., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Sedaj je čas, da se pripravite za gorkoto vaših sob za prihodnjo zimo. Te vrste peči ali (Pipeless Furnace) so zelo imenitne, postavijo dofi v kleti in grejejo vse sobe v vaši hiši. Kurite ali žgete lahko trdi in mehki premog in tudi drva v ti peči. Mi jamčimo te peči za 15 let. Toraj kakor želj vrediti in postaviti tak Furnace peč v svoje poslopje mu damo čas za odplačevanje do prihodnje zime, tako, da se lahko prepriča o vrednosti peči predno jo popolnoma plača.

Mi sprejemamo Liberty Bonde in jih plačamo po dnevnih cenah ali po Market Price.

Pri nas dobite na razpolago vsakovrstno železnino in tudi vse pohištvo.

STONICH BROS.

CHISHOLM - MINNESOTA

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Čepne in stenske ure, prstane in medaljone vseh slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalirje, veričice i. t. d.
POPRAVLJAMO: ure in druge zlatnino po niski ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plšk. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahko mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

POZOR ROJAKI!

Nepodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, veričice, priveske, prstane, itd., kakor tudi šenske ure, veričice, zapetnice, zapetna ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno pred kupitjem obrnete na mene. Vam garantiram da bodeste naj bolj zaščiteni in s najnižjimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, priveske, broške, igle itd. radišnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.

Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 606) CHICAGO, ILLINOIS

Imam v zalogi nove kranjske in nemške harmonike, trivratne, dvoglasne, s ravnim okovanim držajem, delane natančno po LUBASOVEM NAČINU; kupujem in prodajam tudi stare še rabljene harmonike, kakršnegakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčge itd.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place.

BROOKLYN, N. Y.

SRAJCE Velika zaloga

možkih srajc \$1.00 do \$3.00
Svrljene srajc \$2.50 do \$9.50

Predno kaj kupite, oglejte si našo trgovino.

OBLEKE.

Izdelujemo možke obleke po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas.

V zalogi imamo tudi obleke za dečke najnovejše mode, trpežno blago.

Klobuki najnovejši črni, sivi, zeleni in ružjavi, po \$3.00—\$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00, \$5.50, \$6.50.

Belaj & Močnik 6205 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Čevlji po niski ceni.

Mi vam pošljemo čevlje na ogled, samo pošljite nam vako mero. Ne odlašajte, ker to je le časna prilika s odličnim cenam za izdelavo. Ti čevlji so narejeni iz močnega Chromo umnja v črni ali ružjavi barvi. Jesik je vzrojen, da ne more voda vstopi. Trpežni polovični podplat. Šestili in 8 hiti. Ti vam odnesejo za tri druge navadne čevlje, za ne polje ali v hlev, zaradi ali tovarno splo za vako trpežno delo, ni jih boljše od teh za tako nisko ceno \$3.95. Proves izdelka teh čevljev je uršen proti vsakemu seču gnojilovite ali karšični. Ti obdržite vaše noge suhe, voda se kar sama odteka od njih. Prični čevlji za vako čas.

Vse ob enim — praznični in delavni čevlji.

Pošljite 25c za pokritje pošiljatenih stroškov. Pri naročilu pošljite nam vako mero in povejte, hočete črno ali ružjavo barvo. Mi vam pošljemo čevlje s obratno pošto. Vi plačate pajmonski ostalo svoto \$3.00. Poskusite čevlje in če vam ne bodo ugajali in ako se vam ne zli čena primerna, vrnite jih, mi vam povrnemo denar.

BURNS MEAD & CO.

Dept. 59 CHICAGO, ILL.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati. pravo sliko socializma.

Naročnina znaša \$2.50 na leto \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC 3630 W. 26th St. CHICAGO, ILLINOIS

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2.

Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

"PROSVETA" ZDAJ PRINA SA vesti o dogodkih v stari do minovi. Obnovite naročnino pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Pisano in na svetlo dano danes, na praznik svetega Regreta; za datume se ne vpraša. Kdo bi se bavil s pustimi številkami! — Gotovo ste že opazili moj nov kontrafret! Poklonil mi ga je — ne s prijaznosti, ampak s hudomušnosti — prijatelj Fredy, češ, naj me svet enkrat od blizu vidi in seznanji z mojo originalno plešo. To je vzrok, da sem enkrat stopil z zračnih višav na pregrešna zemeljska tla, osvojena z mehkim aprilskim dežjem. Takle sem, (samo nekajliko prelep). Na "vrhpolje" mojega grunta je padla peronospera ali strupena rosa in vzgnezдила se je trtna več kar mi je vničilo dve tretjini pridelka. V ozračju se pripravljajo k nevihti, na desno je salun, kamor bo dobro stopil pod streho, v ozadju je pa nekak fene. Kaj je za fencom, to je pa vojna tajnost in skrivnost umetnika. Pri oglaševalni tabli raste skromna rožica; eni trdijo, da je mlada, preizgodaj ocvetoča roža, drugi hočejo vedeti, da je dorasel regrat v vsaj svoji zletorumeni gloriji. Jaz sem preletal pet debelih botaničnih knjig, pa je ne vem; in uvrstiti, naj torej ostane tam, kjer je. Neke veljkomeščan, ki ne more nobene stvari resno vzeti, zraven pa misli, da je botanika žganec podobna jed, je izjavil, da bi čudežna rastlina spadala k umni živinoreji, če bi jo krava popasla. Pa kdo se bo pregovarjal s takimi eksperti. Iznajditelj Fredy se mi je zdel, edina avtoriteta v tej panogi narodnega gospodarstva, zato sem njega vprašal, da li ne zna rastlina predstavljati solneno rožo, regrat, bodečo nežo ali pasjega stricai Zvedel sem pa malo. S "koga

vraga" je stavek začel, s "ha, ha, ha, ha" ga je pa končal.

Potre ali kontrofe je, bil izgotovljen na zgodovinski dan 1. aprila, ko so nekateri Čikažani volili župana, drugi so vrtali luknje v švicarski sir, tretji pa so glasovali, da li hočejo subo ali mokro Chicago.

Slika je zgodovinskega pomena še zato, ker se je tisti dan objavilo skoro štiristo tisoč Čikažanov in Čikažank, da hočejo "mokro" Chicago. In pomislite, v vrsti "mokrih" je bilo nad sto tisoč žensk! Jaz Čikažanko od tega dne še enkrat bolj ljajkam — pa sem jih že prej precej. Suhači so pogoreli tako nazarensko, da še zdaj gasijo pogorišče z jerusem. Naš umetnik je slikal s takim navdušenjem in lahkoto, da je, plačino kovertu v rokah držel, pomežiknil in izjavil: "the easiest money I ever made..." Dali smo mu bankovec, glasec od Hon. A. Mesija, blagajnika prve nerodne banke pri Liri. (Saj veste, gori nad štengami, v eigarbaksi). Saj je pa tudi lahko zadovoljen s tako nagrado, ker kajtenge bere in ve, da nekdanji polbogovi, bivši avstro-ogrski oficerji, v Budimpešti na čestnih vogalih ljudem čevlje snajžijo, za par krajerjev... Ampak kljub temu, da Avstrije ni več, so ti bivši oficerji še vedno mesečnom naprej (ali spredaj) postavljeni, kadar jim čevlje biksajo. — Pa bodi dovolj politike. Zašel je rosihi pohleven aprilski dežek in jaz grem pod streho pri tistih vraticah na desno. Kdor ima kaj drobiža gre, lahko s menoj!

G. K. Gajžla.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga vsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovora za vsakdanjo potrebo, navodila za angleško pisanje, spisovanje, angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrhu tega ima knjiga dodaj največji slov. angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za proučenje angleščine in ne li smelo biti slovenskega naseljence ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.50 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

530 W. 146th St., New York, N. Y.

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Seдем tisoč oseb umrje na leto zaradi kile. — tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečni sami sebe zasamarili, ali se pa niso dosti osirali na oteklino na obolenem delu telesa valed utrzanja, ali kile. Kako je pa s "Vami"? Ali se tudi vi zasamarjate s tem, da nosite je kako obvezo, ali kaj drugega? Tako obveza je samo za silo, podobna slabi opori pri veliki steni, da se ne goruli. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kila. Kila obveza se daje za prevod stisnec s obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obveza drgn tudi oslabelo mišico, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iskalna našla, ki vseno temu odgovarja. Vsakdo, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pas super kilo naj bi enkrat ZASTONJ poskušal takovano PLAPAO metodo, ki je najbolj smetna, lažnja in varstna pri domačemu zdravljenju kile. Ta našla je še svetovno znana.

PLAPAO BLAZINICA. kadar se je tesno k telesu pritrjena, se ne premakne s prostora, valed tega tudi bolnika ni ne teži, ta blazinica je mehka kot jama, lahka pri nošanju in po cen. Rahlo je lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermehov, prives, ali trakov.

Učite se torej kako je možno ustavititi naravnim putem odprto utrzanje (kilo) da vas leto ne bo vedno težilo. Pošljite svoj imo in naslov za daceo na naslov: PLAPAO CO. Black 2359, St. Louis, Mo., da vam pošljemo ZASTONJ na poskušanje Plapao in vas potrebna navodila.

Pravična obsodba.

Čas razsvetli vsako stvar in pokuže vsako napako in madež ravno tako izboljšanje. Ljudje so sodniki. Trinerjevo Grenko Vino je bilo neštevilokrat predmet razsodbe v zadnjih tridesetih letih in fakt, da se je izkazalo vedno popolnoma zanesljivo dokazuje obena obsodba, Mr. John Beuch 1058, E. St. Sayre, Pa. se izraža v pismu dne 25. dec. 1918; Trinerjevo Grenko Vino je najbolj zdravilo na svetu. Omenjeno govori mož resno ker se je sam prepričal, da se sme vedno zanašati na to zdravilo s slučajih, bolečin v želodcu, zabasnosti, glavobolu, slabem teku, zgubi energije, splošnem oslavljenju itd. Vo vseh lekarnah. Pazite na ponarjena zdravila! — Trinerjev Liniment. Vam olajša revmatizem, migreno, putiko, izvrsten proti spahkom, oteklinau itd. V vseh lekarnah. Jos. Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Marija Sluga,

1828 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

Telephone Canal 4759

izkušana in s drjavnim dovoljenjem potrjena

BABICA

se siljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in otrokim Slovenkam.

PIVO!

Vsak samore napraviti izvrstno pivo sam doma na jako priproet način poton Bavarskeg Beer—Eksrakta, kateri je narejen iz pristnega hmelja in sladja (mala). Jedna konva (gale) zadoetuje na 7 galon (90 staklene) fine penoče od prave Bavarske se koma rasloju ječe, pivo ter stane samo \$2.10 s post silno vred. Kedor enkrat to pivo po skušal, ne pije več druge. — Natančne navodilo pošljem s vsakim naročilom. Naročilom prilagajte denar ali money order (ne privatnih čekov) ter naslavljajte na:

A. FRETOTNIK,

375 E. 184th St., NEW YORK, N. Y.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOC DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, pred. Em. Beranek, podpred.

Adof J. Krasr, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošno hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalice, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za druž. in jed

Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošljemo naznanj.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine na društvo in trgovce. "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon, 5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O.

Cenjenim rojakom širom Združenih držav, kot izkušen in stari mojster v stroki reziniga in brivnega orodja, da brusim britve, škarje, tur sploh vse kar reže in kosi. V zalogi imam nove britve, škarje, brivne stroje, (Safety Razors), ter sploh vse brivno pripravo. Ker ne razpošiljam cenikov, naznanjom rojakom, da prodajam jamčene britve od \$2 naprej do \$10.

Pozor! Za lovce imam v zalogi puške, popravljam puške in samokrese. Pri naročilu ne smete pozabiti priložiti vaš natančen naslov. Za natančnejše podatke se obrnite na zgoraj označeni naslov: Se vam priporoča edini Slovenec v tem poslu.

BRIDGEVILLE TERRACE

Plan No. 1 in Plan No. 2, je moja last in ni agencija.

Imam še okoli štiristo (400) lotov na prodaj. Cene so od \$110.00 do \$600.00. Prodajam na mesečne obroke.

Kupcem pomagam staviti domove. Prepričajte se!

Sedaj je priložnost za narediti lep dobiček pri tej kupčiji. Poodlagajte!

Tukaj, v Bridgeville, so tovarne in premogorovi. Mesto lepo napreduje in ima bodočnost. Pridite pogledat, ali pišite takoj za pojasnila. Kupite od lastnika in agentov zaslužek ostane v vašem žepu. Naslov:

FRANK SCURICH

Real Estate — Notary Public.

BRIDGEVILLE, PENNSYLVANIA.

Mi sprejemamo vaše vloge in druge bančne posle.

Plačamo po 3% na hranilne vloge.

LA SALLE SAVING BANK & TRUST CO.,

753—1st Street, LA SALLE, ILL.

SHIRLEY BROS. CO.

Najznanejši pogrebnik med Slovani.

Točna postrežba, zmerna cena. Uradi so na 2108 W. Michigan St., 3020 N. Illinois St., 2615 E. Washington St. in 8508 E. Wash. St., Indianapolis, Ind. Oba telefona.

ČE SE ZANIMATE za svetovne dogodke, delavski položaj, dogodke v stari domovini in Ameriki in vam je potekla naročnina, je obnovite nemudoma, da vam bo list še v bodoče redno dostavljen.

POGLEJTE NA DATUM poleg svoje adrese na "Prosvetu" in prepričajte se boste, če vam je še naročnina potekla. V vojnovarčevalnih znakah je denar najboljša naložba.